

Erdély és Bánság kis- és középpárosainak hetilapja. — Az Ipartestületek Szövetsége, az aradi Iparos Otthon, az Ipari Szindikátusok, a Romániai Építőmesterek Szövetsége és a Timisoara-i Vendéglősök és Kávésok Ipartestülete hivatalos lapja. Együttül a timisoara-i „Az Iparos”-sal és a „Fodrász Újság”-gal.

„Tiszteld a tisztos ipart!”

MESERIAȘUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA — ERDÉLYI IPAR

Intervențiunea Dilor Deputați Szabó Béni, Hügel și Modreanu în Parlament, pentru modificarea Legii impozitului pe lux și cifra de afaceri și contra încadrării obligatorii a meseriașilor patroni în Casele Cercuale pentru Asigurări Sociale

Noul regim politic, cum putem constata din semnele de până acum, va arăta un interes mai mare chestiunilor industriale, ca Guvernele anterioare. Cuvântările de mai jos se ocupă fiecare cu câte o problemă vitală a miciei industriei. Dnii Deputații Szabó Béni și Modreanu au înaintat Parlamentului câte un proiect pentru modificarea Legii impozitului pe lux și cifra de afaceri, iar Dl. Deputat Hügel contra încadrării obligatorii a micilor industriași în casele cercuale de asigurări sociale.

Mai jos aducem cuvântarea Dnui Szabó Béni:

Domnule Președinte, Domnilor Deputați,

Împrejurările grele economice din timpul războiului, precum și cele de după război, au constrâns guvernele de totdeauna, să creeze noile genuri ale impozitelor pe lux și cifra de afaceri.

Aceste impozite noi și neobișnuite au contribuit într-o măsură și mai mare la îngreunarea clasei meseriașilor și comercianților mici, iar prin amenziile înspăimântătoare ce s-au aplicat într-un mod atât de necruțător, s-au rărit mai mult rândurile bunilor platnici de contribuabili ai Statului.

Afară de considerațiile de mai sus, aceste impozite au mărit valul de scumpete, mai cu seamă, prin faptul că aceleași articole au fost impuse în numeroase cazuri, în mai multe rânduri.

Având în vedere că aceste genuri ale impozitelor au fost primite ca o măsură provizorie ale diferitelor guverne, în anii de după război am așteptat, ba am solicitat chiar, și cu toată dreptatea sistarea acestor impozite noi. Regretabil însă, în locul sistării acestor impozite am rămas cu permanentizarea lor, ba ele s-au mai majorat în continuu. Drept consecință a fost, că meseriașii mici au ajuns într-o situație catastrofală, deoarece nu au avut putința ca să perceapă impozitele în sarcina consumatorilor.

Starea mizeră în care a ajuns clasa meseriașilor, în parte a fost înțeleasă intrucâtva de către guvernul anterior național-tărănesc, făcând o mică ușurare unei părți a meseriașilor. Regretabil, această ușurare parțială a provocat schimbări radicale a unor ateliere, ceea ce atât din punct de vedere social cât și economic, a însemnat seria unor consecințe grave.

Studiind amănunțit noul proiect de lege, încontestabil se poate constata că, prin acesta se elimină multe lacune ale legii actuale. Căci reducerea impozitului pentru articolele de sub A, B, C, D înseamnă o ușurare, deși unele articole au impozitul majorat în noul proiect, de la 2.50%, la 5%. Deasemenea, aceeași ușurare înseamnă și trecerea a 27 articole cu 16.5% și a 29 articole cu 11%, la categoria articolelor cu impozitul micșorat.

Cu toate ușurările noului proiect de lege, impozitul pe lux și cifra de afaceri continuă să mențină starea mizeră, împiedicând orice posibilitate care ar contribui la eftinirea traiului. De aceea rog

Înaltul Guvern, să binevoiască — deși momentan poate nu este posibil — a studia posibilitatea desființării totale a impozitului pe lux și cifra de afaceri, în așa fel, ca veniturile din această categorie de impozite să se repartizeze în baza principiului sistemului procentual de contribuție generală.

Precum am amintit, Guvernul anterior, înțelegând starea catastrofală a clasei meseriașilor, a scutit dela plata impozitului pe lux și cifra de afaceri, pe toți meseriașii cari întreprindeau în întreprinderile lor maximum 6 angajați meșteri sau calfe, sau maximum 5 HP forță motrică, iar nu plătesc chirie mai mari de Lei 80.000 în capitală, Lei 60.000, în municipii și Lei 40.000 în comunele urbane și rurale. Aceste dispoziții sunt menținute și de noul proiect al legii, cu modificarea că partea referitoare la chiria este eliminată. Referitor la angajați însă noul proiect nu precizează cu suficientă claritate, ca legea veche, dacă cei 6 lucrători trebuie să fie meșteri sau calfe.

Având în vedere că dispozițiile legii nici până în prezent nu au fost mulțumitoare pentru clasa meseriașilor, din cauza cadrului restrâns de aplicare, rog modificarea proiectului în sensul ca să se acorde scutire dela plata impozitului pe lux și cifra de afaceri tuturor meseriașilor cari nu au mai mulți de 10 lucrători calificați, sau nu

întrebuințează în întreprinderile lor o forță motrică mai mare de 10 HP.

Căci meseriașii cu 8—10 calfe neputând achita impozitul pe lux și cifra de afaceri, au fost nevoiți să reducă numărul calfelor la 6, iar motoarele lor transformate și reduse la 5 HP. Prin aceasta un număr de lucrători au rămas fără lucru, precum și mare parte a meseriașilor au fost aduși în starea cea mai mizeră. Ca urmare a acestor împrejurări, articolele din străinătate ne năpădesc pe cale directă sau indirectă, contribuind prin aceasta la ruina meseriașilor.

Din cele mai sus se poate constata, că propunerea mea este și pentru Stat convenabilă, căci în caz contrar meseriașii mai bine reduc numărul angajaților, decât să plătească impozitele oribile.

Prin urmare, atât din punct de vedere al economiei Statului, cât și din punct de vedere social, rog, propunerea mea să fie primită, ceea ce voi înainta și separat la desbaterea pe articole a proiectului.

Cu toate că noul proiect, față de actuala lege, cuprinde și părți ușurătoare, nu pot vota proiectul, deoarece partea referitoare la meseriași nu poate fi nici de cum mulțumitoare.

Cuvântările Dilor Deputați Hügel și Modreanu contra Casei de Asigurări Sociale și a impozitului pe lux și cifra de afaceri.

Dl. Deputat Hügel a cerut din partea Guvernului întocmirea unui proiect de lege ca

micilor industriași cari luptă azi cu mizeria să nu fie membri obligatori ai caselor cercuale de asigurări sociale.

Dl. Deputat Modreanu a înaintat Parlamentului un proiect de lege din inițiativă parlamentară, ca

micilor industriași să fie scutiți dela plata impozitului pe lux și cifra de afaceri.

Camera de admis urgență la acest proiect.

Szabó Béni, Hügel és Modreanu képviselők felszólaltak a parlamentben a fényüzési és forgalmiadó, valamint a kisiparosok kényszerű betegsegélyező-pénztári tagsága ellen

Az új politikai rezsim, mint az eddigi jelekből következtetni lehet, élénkebb érdeklődést fog tanúsítani a kisiparosság iránt, mint az az elmúlt idők kormányai részéről a multban történt. Az alábbi három felszólalás mindenike nagyfontosságú kisipari problémák ügyében foglal a kisipari érdekek mellett állást. Szabó Béni magyar-párti és Modreanu nemzeti parasztpárti képviselők a fényüzési és forgalmi adó ellen terjesztettek a parlament elé javaslatot, míg Hügel sváb-párti képviselő a kisiparosok kényszerű betegsegélyező pénztári biztosítása ellen foglalt állást.

Szabó Béni beszédét alábbiakban elsőnek közöljük:

Elnök Ur, Képviselő Urak!

A világháború és az ezt követő évek gazdasági helyzete kényszerítette rá az egyes pénzügyi kormányokat a luxus- és forgalmi adók bevezetésé-

sére. Ez a szokatlan és sok tekintetben a lakosság csak egy bizonyos rétegét érintő adónem bevezetése súlyos, szinte elviselhetetlen teherrel nehezített az iparos és kereskedő-társadalom vállaira és az ezzel járó súlyos,

legtöbbször méltánytalan, fantasztikus összegű büntetések alakjában ingatták meg az iparos- és kereskedő-társadalom gazdasági helyzetét,

állandóan gyérítve ezáltal a jó és biztos adófizetők sorait.

Ezenkívül pedig

az általános drágaságot nagymértékben fokozták,

különös tekintettel arra, hogy egy-egy ugyanazon árucikkak után, többszöröse is jelentkezett ezen adók megfizetési kényszere.

Mivel mindenki átmeneti intézkedésnek tekintette ezen adónemek bevezetését, a háboru utáni békevévek rendjén joggal vártuk és kértük azok megszüntetését. Sajnos, ehelyett ezen adónemek állandósulása és többszöri felemelése következett be, miáltal a kisiparosság, amely legkevésbé tudta ezen adónemek fizetését a vásárló-közönségre áthárítani, nagyrészt ennek következtében hatástrófális gazdasági helyzetbe jutott.

E tarthatatlan helyzetet belátta a megelőző nemzeti-parasztpárti kormány is, midőn a már csaknem teljesen tönkre ment kisiparosság egy részét mentesítette a luxus- és forgalmiadó fizetése alól. Sajnos azonban, ez a mentesítés a kisiparosság csak egy részére terjedt ki, miáltal a kisiparosság másik része, üzemében súlyos természetű változtatásokat volt kénytelen keresztülvinni, ami ugy szociális, mint gazdasági szempontból súlyos következményekkel járt. Erre később is rámutatok.

Gondosan áttanulmányozva a javaslatot, kétségtelenül megállapítható, hogy a jelenlegi törvény sok hibáját igyekszik a javaslat megszüntetni. Továbbá az A, B, C, D betűk alatti áruk adójának minimális leszállítása is némi könnyebbséget fog jelenteni, bár ezeket befolyásolja a C betű alatti áruk egyrésze adójának 2.50 százalékról 5 százalékra való felemelése. Ugyancsak könnyebbséget jelent az a tény, hogy a jelenlegi 16.5 százalékos adó alá eső árukból, 27 tételt, a 11 százalékos adó alá eső árukból 29 tételt a javaslat áttessz a kisebb összegű kategóriához.

Dacára azonban az említett könnyítéseknek, a luxus- és forgalmiadókkal kapcsolatosan továbbra is fennmarad ezen adók súlyos, szinte elviselhetetlen volta, miáltal az annyira szükséges és várt áresések nem következhetnek be. Ezért

arra kérem a tisztelt Kormányt, hogyha most nem is áll módjában, foglalkozzék ezen adónemek eltörlesztésének kérdésével.

Mint említettem, a megelőző kormány, elismerve a kisiparosság katasztrófális helyzetét, felmentette a luxus- és forgalmi adók fizetése alól azokat a kisiparosokat, akiknek üzemében 5 lóerős gépnél, 6 szak-, vagy segédmunkásnál több nem volt alkalmazva a fővárosban 80, törvényhatósági városokban 60, más városokban vagy falun 40,000 lejnél nem volt több az üzlet v. üzemhelyiség bére. Ezt a rendelkezést a javaslat is fentartotta azzal a módosítással, hogy az üzemhelyiségekre vonatkozó bérösszegeket törölte, ellenben nem rendelkezik világosan a 6 munkás megnevezésénél, ellentétben a mai törvénnyel, mely világosan kimondja, hogy a 6 munkás mester, vagy segéd kell legyen.

Tekintettel arra, hogy a kisiparosság luxusforgalmi adó alól való felmentése eddig sem felelt meg a követelményeknek és az igen szűk körre történt kiterjesztésének káros következményei voltak, kérem a javaslat olyértelmű kijavítását, hogy az 5 lóerős géperő helyett 10 lóerő, a munkások száma 6 helyett szintén 10-ben legyen megállapítva és azok alatt szakmunkások értendők.

Ugyanis, miután a 8-10 segéddel dolgozó kisiparosok képtelenek a luxus- és forgalmiadókat megfizetni, segédek számát minden esetben leszállították 6-ra, ugyancsak gépeiket is átszereltették 5 lóerőre, miáltal a munkások nagy tömege lett munkanélkülivé, valamint a nemzeti vagyont jelentő kisipar is visszafejlődött.

Ennek a lehetetlen állapotnak a következménye, hogy mind nagyobb tér nyílik a külföldi iparcikkek közvetlen vagy közvetett uton való beözönlésére, s ezzel kapcsolatosan a kisiparosság teljes tönkre menésére.

Fentiekből megállapítható, hogy az általam kért kiterjesztés az államtól nem von el semmi bevételt, mert

a 10 segéddel dolgozó üzemek inkább leszállítják a munkásaik számát, semhogy fizessék a horribilis összegű adókat.

Ha pedig ez a revízió megtörténik, kereseti adóból lesz nagyobb az állam bevétele.

Ugy államgazdasági, mint szociális szempontból kérem javaslatom elfogadását, melyet a részletes tárgyalásoknál külön fogok előterjesztani.

Bár készséggel elismerem, hogy a javaslat a ma érvényben lévő törvénnyel szemben haladást jelent és több szerencsés részt, részben vagy egészben orvosol, mindazonáltal, mert a kisiparosság

ra vonatkozó részt semmi esetre sem tartom kielégítőnek, a javaslatot nem szavazom meg.

HÜGEL ÉS MODREANU FELSZÓLALASAI A BETEGSEGÉLYZŐ, VALAMINT A FÉNYÜZESI ÉS FORGALMI ADÓ ELLEN.

Hügel sváb-párti képviselő a kormány részéről törvényjavaslatot kért arra nézve, hogy a nagy nyomorral küzdő kisiparosokra ne

legyen kötelező a betegsegélyző pénztár tagsága.

Modreanu nemzeti-parasztpárti képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a parlament kezdeményezéséből arra nézve, hogy

a kisiparosok mentesüljenek a fényüzési és forgalmiadó fizetésének kötelezettsége alól.

A kamara hozzájárult ahhoz, hogy a javaslatot sürgős tárgyalás alá vegyék.

Háztulajdonosok különös mozgalma az új házak adómentessége ellen

A timisoarai háztulajdonosok szövetsége országos mozgalmat indított azzal a jelszóval, hogy az újonnan épült házak adómentességét szüntessék meg. A háztulajdonosok azzal érvelnek, hogy az adómentes új házak igen erős konkurrenciát csinálnak a régebbi ingatlanoknak. Az adómentességi törvény — állítja a mozgalom, — komoly mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a régebbi házak értéke csökkent és bérjüvedelmük is lecsökkent.

Mozgalom a betiltott kávéházi tombola engedélyezése iránt

Miért tiltották be az ártalmatlan kávéházi tombolát? Erdekes történet egy újságíróról, akit elűtött a sors attól, hogy a tombola tönnyereményét elvigye, mire ő a kávéházi közönséget magától a tombola-játéktól fosztotta meg.

Mit tartalmaz a timisoarai tombola-memorandum?

Az utóbbi időben a bánági és erdélyi nagyobb városokban divatba hozták a tombola-játékot, amely tagadhatatlanul egyik félreismerhetetlen szimptomája a mai súlyos gazdasági viszonyoknak. A kávéházi tombolának az volt a célja, hogy a pangó kávéházi életet mozgalmasabbá tegye és a már elszoktatott kávéházi közönség visszacsalogatására szolgáljon. A tapasztalat azt igazolja, hogy a most bevezetett tombola-játékok előnyösen befolyásolták a kávéházi életet és határozottan vonzó erővel bírtak a kávéházak látogatására nézve.

Megállapítható azonban, hogy maga a tombola a kávéháznak külön bevételt nem jelentett. A tombolajegyek eladásából befolyó jövedelmet ugyanis nagyrészt a megfelelő értékű tombolajegyek beszerzésére fordították, valamint a tombolajegyek után fizetendő kincstári illetékek fedezésére.

A hasznot tehát a nagyobb közönség és az ezzel járó fogyasztás-növekedés képezte. Ez azonban elég volt ahhoz, hogy a kávéások ezeket a tombola-játékok rendszeresítsék. Zavartalanul is folyt ez mindaddig, amíg a legutóbbi időben éles sajtókampány nem indult meg a Bánág metropolisából, Timisoaráról, abból a célból, hogy a rendőrhatalóságok a tombola-játékot, mint olyan szerencsejátékot, amelyhez a törvény szerint kormányengedély szükséges, ne engedélyezzék, illetve tiltsák be.

Ennek a sajtóhadjáratnak a hátterében egy tombola-nyeremény különös esete áll. Egy timisoarai kávéházban a tombolát véletlenül három egyén nyerte meg egyszerre. Tudni kell, hogy a tombola-játéknál egy nyeremény egy időben több jegyre is eshetik, amely esetben a nyerők sors-húzás útján állapítják meg a nyeremény tulajdonosát. Így történt az említett esetben is: a három tombola-főnyeremény nyertesek között sorsot kellett húzni.

Történetesen

a három nyerő között egy ismert hírlapíró is volt, akit a már biztosra vett nyeremény-tárgy elvesztése szokatlanul felingerelt és ebben az idegállapotában még az éjszaka folyamán megírta a tombola elleni cikkét, amely hirtelenséggel pontja volt a sajtóhadjáratnak és amely különösen a többségi sajtóban éles visszhangra talált.

Az újságírók különösen arra hívták fel a rendőrhatalóságok figyelmét, mint azt már fentebb említettük, hogy a tombola is szerencsejáték, tehát kormányhatósági engedély nélkül meg nem tartható. A rendőrhatalóságok majdnem egyöntetűen magukévá tették a sajtó ezen álláspontját és a tombola-játékot a Bánág és Erdély városai-ban be is tiltották.

A rendőrhatalóságoknak ez a szokatlanul szigorú intézkedése erős vizzatetszést szült a vendéglősök és kávéások körében, akik az intézkedést jogtalannak vélik és ezért nem is tudnak benne megnyugodni.

A Timisoarai Vendéglősök, Kávéások és Szállodások Ipartestülete, amelynek az az álláspontja,

hogy a tombolajáték, amely mint ilyen, az egész ország területén megengedett játék, ugynevezett speciális engedélyhez kötve nincsen, nem igényel külön rendőrhatalósági engedélyt sem, hanem az adó és illeték-törvények alapján csak pénzügyigazgatósági engedélyhez van kötve.

Tehát ha a kávéás vagy vendéglős a tombolát a pénzügyigazgatóságnál bejelentette és szabályszerű „autorizációt” nyert, a kincstári illetéket pedig lefizette, eleget tett minden olyan kötelezettségének, amelyet a tombola-játék rendezéséhez, a törvényes intézkedések megkivánnak.

Ezért a Vendéglős Ipartestület

a rendőri tilalomról történt értesülés után azonnal emlékiratot szerkesztett,

annak egyik példányát a belügyminisztériumhoz, mint a rendőrhatalóságok fejéhez, másikat a pénzügyminiszterhez, mint a tombola-játék illetékes kormányhatóságához terjesztette fel, amelyekben részletesen kifejtette a tombola-játék tulajdonságait, hovatartozandóságát és hivatkozva a tombola-játék megtartásának törvényszerű követelményeire,

kérte a kormányhatóságokat, hogy ezen inkább szórakoztató, mint szerencsejátékot továbbra is a pénzügyi hatóságok hatáskörébe utalja és a rendőrhatalóságok részére csupán a felügyeleti jogot és ellenőrzési kötelezettséget hagyja meg.

A timisoarai Vendéglősök és Kávéások Ipartestülete reméli, hogy a kormány az indokolt kérelemnek eleget is fog tenni és így a vendéglősök és kávéások a tombola-játékot ismét bevezethetik helyiségükben. Egyébként az ilyen tombola-játék csakis a nagyobb kávéházi üzemekbe van bevezetve, míg az éttermekben és kisebb kávéházakban tombola-játékok egyáltalában nincsenek.

A timisoarai Vendéglősök és Kávéások Ipartestülete hiszi, hogy a kormány figyelembe fogja venni azt is, hogy ezeknek a tombola-játékoknak — amelyeket egyáltalában nem lehet erkölcsi- leneknek tekinteni, — megszüntetése az államkincstár részére jelentős veszteséget jelent és így indokoltnak fogja látni, hogy a törvények szerint nem korlátozott, csak bizonyos pénzügyi szabályokhoz kötött szórakoztató játékot továbbra is engedélyezze.

Becsky István.

A nagyhordók után most már egy királyi dekrétum nyelte el a kishordókat és az azokat készítő kisembereket

A hivatalos lapban közölt rendelet előírja, hogy csak kerek számú literekre szabad szabni a hordókat. — Az előírással méretektől négy százaléknál nem lehet nagyobb a megengedett eltérés.

Az új hordó-törvény végrehajtása vagyontól és kenyéretől fosztja meg a hazai kádáriparosságot

A Monitorul Oficial 1934 évi január hó 26-án megjelent 21-ik számában megfelelő számmal elhatározta a hazai kádáripar halálát ítélték közltek le. A „szakszéri” kifejezések egész tengerét zudítja a hivatalos lap hasábjaira ez a rendelet és ennek ellenére valóságilag ordít a hozzá nem értés annak minden sorából. Olyan ez a rendelet, mint egy katonai komandó. Eppen csak az a baj, hogy itt nem kincstári koszon élő akarat nélküli emberekről, hanem fából készült hordókról van szó, amelyek nem engedelmességeknek a komandónak. Súlyos baj, katasztrófális hiba, hogy azok, akik a fából készült hordókat csinálják, respektálni tartoznak ezeket az előírásokat. Márpedig, ha ez megtörténik, a rendelet végrehajtási napjától másnapra virradóra az ország valamennyi kádármestere vagyontól és kenyéretől veszíti.

A hazai kádáripar halálát elrendelő királyi dekrétumnak 82-es a száma. A mérőeszközökről szóló eddigi törvény 102—108-ik paragrafusait változtatja meg az új intézkedés. Az eddigi tör-

vény 2987/1906, valamint a 1133/1908 és 1416/1910 számú királyi dekrétumokkal szentesített, amelyek a hivatalos lap 1910 május 1-én megjelent 24-ik számában közöltek. Az eddigi jogállapotot teljesen felforgató új rendszer a következő előírásokat tartalmazza:

Sörhordók 12, 50, 25, 100 és 200 literes ürtartalommal készítendő. A hordók dongája és fenéke tölgfából a következő vastagságban:

ürtartalom	a donga vastagsága	a fenék vastagsága
12.5 lit.	25 mm.	30 mm.
25 lit.	28 mm.	33 mm.
50 lit.	30 mm.	35 mm.
100 lit.	32 mm.	37 mm.
200 lit.	35 mm.	40 mm.

Az összes többi hordók, legyenek azok fából, vagy ércből, kizárólag a következő ürtartalomra készíthetők: 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150 deciliter. A hordók ürtartalma legfeljebb 4 százalékkal különbözhet

a kerek számú előírástól.

Ezeknek a hordóknak, a következő donga és fenékvastagsággal kell birniok:

Artartalom	a donga vastagsága	a fenék vastagsága
5—20 dcl.	25 mm.	30 mm.
30—50 dcl.	27 mm.	32 mm.
60—90 dcl.	30 mm.	35 mm.
100—130 dcl.	32 mm.	37 mm.
100—150 dcl.	35 mm.	40 mm.

Az ércből készült hordók fenti előírásait későbbi rendelet fogja szabályozni. Egész sorozat utasítás szerepel ebben a királyi dekrétumban arra vonatkozólag, hogy a jövőben hogyan fogja hitelesíteni a fenti komandóra készült hordókat a mértékhitelítő hivatal. Mi azonban feleslegesnek tartjuk, hogy ezeket az előírásokat leközzöljük. Nem strapáljuk magunkat szükségtelen dolgokkal, mint azt az új hordótörvény szövegezője tette, amikor az 5—20 deciliteres, tehát fél-literes és két literes hordók pontos fenékvastagságát és dongaerősségét meghatározta. Nem közzöljük ezeket a pontokat már csak azért sem, mert lehetetlennek tartjuk, hogy szükségtelen és felesleges bürokrata szempontok miatt valóban tönkre akarják tenni az ország kádáriparát. Márpedig ez következne be a dekrétum végrehajtása esetén, mint azt az aradi és aradmegyei kádároknak illetékes helyre címzett memoranduma elsírja.

Ha az új hordó-rendszer életbe lép, mári-holnapra tönkre megy minden kádáriparos

Hivatkozással az 1934 január 26-án megjelent miniszteri rendelkezésre, a következőkben vagyunk bátrak észrevételeinket és sérelmeinket megindokolni:

A boroshordók a rendeletben előírt méretek szerint nem állíthatók elő a következő okokból:

1. A kereskedelemben előállított nyersáru, a donga, akó-méretre termeltetett. Ezek a rendeletben előírt méreteknek sem hosszban, sem vastagságban meg nem felelnek. A rendelet végrehajtása esetén az egész ország területén lévő donga- és hordókészletek hasznavehetetlenné válnának, ami valamennyi kádáriparos és dongatermelő tönkre menését vonná maga után. Több ezerrel növelné ez az ország munkanélküli tömegének számát, mert az érdekelt iparosok valamennyi alkalmazottjukat kénytelenek volnának elbocsátani.

2. A hordók ürtartalma, miután hasított és faragott donga kerül szabad kézzel feldolgozásra, négy százalékos differenciával elő nem állítható, a hasvastagság csak fűzés által görbíthető meg, amely esetben az anyag porusa kiürül és minden alkoholt átenged.

3. A bor, mint köztudomású, darabban nem állhat, mert megromlik. A hordó tehát a bornál nem szerepel mérőeszköz gyanánt, mert a pontos mennyiség lehozásakor állapítatják meg a bortermelő, illetve kereskedő által. Ugyanez a gyakorlat a kocsmaároknál és vendéglősöknél is. A boros hordóknak pontos méretre készítése tehát teljesen szükségtelen.

A fenti okonál fogva kérjük az új rendelet sürgős megváltoztatását, mert ha ez nem történik meg, ez év április elsején kénytelenek leszünk üzemünket beszüntetni és munkásainkat a vis majorra való hivatkozással azonnali hatállyal elbocsátani.

KINEK AZ ÉRDEKÉBEN?

A fentiek után önként adódik a kérdés, kinek az érdekeit szolgálja, illetve milyen vállalatot boldogít a fenti intézkedés, amelynek végrehajtása annyi ezer szegényember szájából veszt el a kenyéret. Értesülésünk szerint Romániának egyetlen nagyarányú hordógyára van, a bucurestii Fabrica de Butoaie. Ez a nagyvállalat, — ha nem is teljes egészében, — nagyrészt eleget tud tenni a rendelet előírásainak. Már pedig ez nem kis dolog, mert mindaz a kenyér, amit a fenti 82. számú dekrétum a kádáriparosok és kádáregények szájából kiűlt, teavajja és kaviárrá válik a Fabrica de Butoaie kalácsán.

Nem hisszük, hogy a rendelet és a bucurestii hordógyár érdekei között bármilyen összefüggés is van. Azt sem hisszük azonban, hogy a mindennapi kenyértől megfosztott kisemberek páharsára az illetékesek nem szívnak visszavonni a kommandót, amire semmi szükség sincsen.

Hatszázötvenezer lej kamatozó tőke biztosítja a satumarei iparos aggmenház működését

Hét bennlakó és két támogatott agg iparost gyámolít a nemescélú intézmény

Eredményekben gazdag működésről nyújtott képet a satumarei Iparos Otthon évi közgyűlése

A satumarei Iparos Otthon Egyesület március hó 18-án tartotta 23-ik évi rendes közgyűlést a tagok nagy érdeklődése mellett. Kondor Gedeon elnök szépen felépített megnyitó beszédében rámutatott az iparos társadalom súlyos gazdasági helyzetére, szóvirágmentesen, keresetlen szavakban vázolta a satu-marei iparos társadalom helyzetét. Beszédében kidomborította az iparosságnak az egyesülésben rejlő erejét és felhívta a közgyűlés figyelmét, hogy az előterjesztendő működési jelentést, a zárszámadást és a költségelőirányzatot, melyet az Iparos Otthon tisztikara a választmány utasítása szerint készített el, higgadt megfontolással és szenvedélymentesen tegyék bírálat tárgyává, a mai súlyos idők komolyságának megfelelően.

Bejelentette a közgyűlésnek, hogy Teveli József dr. főtitkár fogja a titkári jelentést előterjeszteni, utána sorrendben a pénztári kimutatást a bevételekről és kiadásokról Kirilla Mihály számvizsgáló-bizottsági tag, az Iparos Otthon Aggmenházának működéséről Gyüre Lajos ügyvezető elnök, a Dalárda működéséről Terge László ügyvezető elnök fogják a közgyűléssel ismertetni az Otthon működését. Meleg szavakban emlékezett meg az elődjéről, Bölönyi László volt elnökről, aki majdnem két évtizeden át vezette a satu-marei Iparos Otthon ügyét a tagok legnagyobb megelégedésére, miért is őt az Iparos Otthon halála jelül örökös díszelnökének választotta meg.

Dr. Teveli József az Otthon szép kulturumkájáról számolt be, melyet a közgyűlés nagy tetszéssel vett tudomásul.

Kirilla Mihály számvizsgáló bizottsági tag a pénztári forgalomról terjesztette elő kimutatását.

Bevétele volt az Otthonnak tagsági díjakból, házibérből, könyvtár, borfogyasztás és játékszerek

használatából stb. 535.031 lej. Összkiadás 507.000 lej. Pénztári maradvány 028.031 lej.

A felmentvényt a közgyűlés megadta s így rátértek az 1934 évi költségelőirányzat bemutatására. Reménybeli bevétel 410.225 lejben, a kiadást pedig 404.800 lejben irányozták elő s így maradványként 005.425 lej mutatkozik.

Az Iparos Otthon aggmenház-bizottságának elnöke, Gyüre Lajos számolt be a menház mint jótékonyági csoport munkájáról. Nyolc bennlakó öreg iparost ápoltak és láttak el, egy künn lakót ebédkosztal, egyet pedig havi 200 lej segéllyel támogat a menház, időközben megnyitott a Zsidó Kisiparosok Aggmenháza, amely a bennlakó 8 gyámoltottból egyet átkért, így még van a menháznak 7 bennlakó ápolója.

A menház pénztári forgalma 1933 évben adományokból, házibérből, stb. 316.778 lej volt, kiadása 233.630 lej volt, egyenlege 083.630 lej, alaptőkéje 567.921 lej. Így az Aggmenház zavar talan működését biztosítja 651.069 lej.

Szűk keretek közé szorítva ilyen áldásos és nemes munkát végzett a mai rettenetes gazdasági viszonyok között is Satumare város iparosságának összetartása. Az áldozatkészségért és a fáradságtalan munkásságért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönettel adózott a pemeszivi emberbarátoknak.

Az emberszeretet jegyében lefolyt közgyűlést és a közért való nemes munkálkodásért Kondor Gedeon elnök mondott köszönetet és kérte az iparosságot, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is szeretettel, megértéssel támogassák Satumare város iparostársadalmának jótékony intézményeit. Ezután az elnök leles óvációjában berekesztette a közgyűlést.

K. Gy.

Von 264.000 Arbeitern und Angestellten nur 4899 Ausländer!

In den letzten Tagen wurde im Parlament in der demagogischen Weise viel von der Überfremdung der Wirtschaft Rumaniens gesprochen. Im Zusammenhang damit gab Unterminister Iamandi in seiner letzten Rede einige Ziffern bekannt, aus denen hervorging, dass die Ausländer in der rumänischen Industrie nur sehr schwach vertreten sind. So hat das Arbeitsministerium festgestellt, dass im Monat Feber bei 1634 Unternehmen, und zwar 1205 Industrie- und 429 Handelsunternehmen im Lande insgesamt 264.494 Personen angestellt waren, von denen 259.595 rumänische Staatsbürger, 4899 aber Ausländer waren.

DIJTALANUL KÖTELES A BETEGSEGÉLYZŐ KIADNI A TANONCSZEGŐDTETESHEZ SZÜKSÉGES ORVOSI BIZONYÍTVÁNYT

Egy újabb rendelkezés folytán a tanoncszegődtetésnél, a többi okmányokon (születési, állami anyakönyvi kivonat, — legalább 4 elemi osztályról szóló iskolai bizonyítvány, — állampolgársági bizonyítványon kívül, a betegsegélyző által díjtalanul kiállított orvosi bizonyítványt is be kell mutatni annak igazolására, hogy a tanonc alkalmas arra a mesterségre, melyre szegődtetni akarja.

Zugehörigkeit der Gewerbetreibenden zur Krankenkasse eine schwere Belastung

Abgeordneter Anton Hügel hat in der Kammer an den Gesundheitsminister folgende Mitteilungen gemacht.

Die im Mon. Of. Nr. 83 von 1933 veröffentlichte Unifizierung des Sozialversicherungsgesetzes, welches den obligatorischen Beitritt der selbstständigen Kleingewerbetreibenden zur Sozialversicherungskasse ausspricht, ist leider zu einem Zeitpunkt erfolgt, wo das Thermometer unseres Wirtschaftslebens und der damit verbundenen Verdienstmöglichkeiten des Kleingewerbestandes auf Null herabgesunken ist.

In unserem demokratischen und freiheitlichen Staate bedeutet diese Verfügung nicht bloss einen unbegründeten Eingriff in die persönliche Freiheit wodurch dieser Berufsstand an der freien Wahl des Arztes, zu dem er Vertrauen hat, verhindert ist, sondern zugleich eine doppelte Besteuerung, welche er nicht verträgt und die so manchen zur Niederlegung seines Gewerbes und zur Schwarzarbeit zwingt.

Ist dem Lande damit gedient? Im Gegenteil!

Gleichzeitig legte Abg. Hügel die Kopie eines Schreibens vor, welches er am 16. Febr. l. J. dem Subgeneraldirektor der Sozialversicherungskasse persönlich übergab. Der Subgeneraldirektor gab ihm selbst recht, die Abänderung dieses Gesetzes dahin zu verlangen, dass es auf selbstständige Kleingewerbetreibende nur fakultativ angewendet werde, dass es absolut nicht im Interesse der Sozialversicherungskasse gelegen sei soundsovieltausend eingeschriebene Mitglieder zu haben, von welchen ein Grossteil deshalb, weil er aus Not nicht in der Lage ist, die Taxen zu bezahlen, gerichtlich belangt werden muss.

Die Direktion der Timişoaraer Krankenkasse will jetzt gewaltsam (in 8 Monaten verlangte sie nichts) die Taxen für 8 Monate einkassieren, was keiner der Kleingewerbetreibenden bezahlen kann.

Am 11. d. M. fand in der Banater Gemeinde Lovrin ein Kongress sämtlicher Banater Kleingewerbetreibenden statt, welcher ihn, als Abgeordneten und Vertreter des Kleingewerbestandes, beauftragte, vom Gesundheitsminister zu bitten,

die selbstständigen Kleingewerbetreibenden des Banates von der Zahlung dieser Taxe zu befreien,

dies umsomehr, weil sie der Sozialversicherungskasse bisher auch kein Risiko machten, und das Gesetz dahin abzuändern, dass es auf diese Kategorie nur fakultativ Anwendung finde.

Dece trebuie să ridicăm cât mai curând asilul meseriaşilor din Arad?

De Iuliu Reinhart.

Cea mai tânără dintre instituţiunile industriale din Arad este Căminul Industriaşilor. Cu totul că proiectele înfiinţării acestui asil datează încă din anul 1923, d-abia la 2 Ianuarie 1927 a luat fiinţă. Dacă instituţiunile vechi au baze solide, un trecut şi tradiţiunile lor, la instituţiunile noi toate acestea sunt înlocuite printr-o energie proaspătă, printr-o mai mare agilitate şi prin urmărirea noulor ţeluri. Astfel să străduiesc să ţină paşi cu cele vechi şi prin nouile idealuri a le şi întrece.

Acum, când direcţiunea Căminului Industriaşilor din Arad face darea de seamă asupra gestiunii anului al şaptelea, este interesant de a privi trecutul, luptele eroice duse la fondarea acestei instituţiuni, pentru recunoaşterea dreptului ei de existenţă. Ce muncă grea şi ce insufletire a trebuit până ce a ajuns să-şi vadă scopul realizat. Cât de greu a fost începutul până ce au reuşit să cumpere din bani strănşi cu atâta trudă primul imobil şi mă târziu până ce au ridicat Casa Culturală. Câte nopţi au petrecut plini de gânduri, să desearmeze curente contrarii, cari au periclitat fiinţa Căminului. De câte ori au disperat până ce au reuşit să satisfacă creditorii nerăbdători, însă în darea de seamă din acest an pot spune, că

datoria de 300.000 Lei care a mai rămas din suma de două şi jumătate milioane Lei cât a costat clădirea, se va achita în întregime până la finele anului 1934...

Astăzi Căminul Industriaşilor din Arad este una dintre cele mai bine bazate instituţiuni a meseriaşilor din Arad şi am ajuns acolo, unde urmează să trecem în a doua etapă:

• ridica Asilul bătrânilor meseriaşi.

Desigur că nu este un lucru uşor acum în toată criza economică, însă se apropie timpul, când această datorie nu se mai poate prelungi, pentru că

o o datorie de onoare faţă de Colegii noştri meseriaşi.

Iar dacă trebuie neapărat făcut, o vom înfăptui, pentru că suntem cu toţii de acord, să se facă. În anul 1928 am discutat încă, dacă este nevoie sau nu de o Casă Culturală, că este nevoie sau nu de un locaş unde industriaşii să se poată aduna pentru pertractarea chestiunilor industriale, unde să educăm industriaşii, că în unu-le stă puterea care le asigură existenţa, că astfel întăriţi să poată îndeplini menirea lor pt. ajutorarea lor meseriaşi. Atunci am mai discuta, ca să edificăm Asilul, lăsând neorganizat şi fără

venituri, expus prăbuşirii... Acum după şes ani însă

s'a dovedit că am avut dreptate, când am asigurat în primul rând venitul şi numai după aceea ridicăm asilul.

Stim foarte bine că deacum incolo trebuie să lucrăm şi să ne trudim şi mai mult şi că este nevoie de şi mai mari sacrificii din partea conducătorilor Căminului Industriaşilor din Arad. Suntem însă siguri, că aceia pe cari încrederea membrilor i-a pus în fruntea instituţiunei nu vor da înapoi înaintea greutăţilor. Se vor apuca cu încredere de această muncă, pentru că văd şi simt că întreaga clasă industrială le stă într'ajutor.

Pentru că fără deosebire fiecare îi va ajuta, când este vorba, să asigurăm bătrânilor meseriaşi, căzuţi în lupta vieţii, o bătrâneţă senilă şi odihnă neturburată, până ce li se va da să-şi poată sfârşi viaţa petrecută în muncă cinstită.

Tradiţia meseriaşilor, care durează de sute de ani, este că ei însuşi voiesc să se îngrijească de colegii lor invalizi şi obosiţi în munca grea. Această tradiţie vom s-o readucem din nou în viaţă şi s-o exercitam în viitor. Readucem datina veche patriarhală, care a legat unul de altul pe maestru, care a educat ucenicii cu calfa căruia i-a dat de lucru şi care legătură n-a putut fi turburată nici de luptele de clasă cari au durat decenii întregi, degeaba au opus bătrânilor tinării.

Recunoştinţa meritelor bătrânilor, datorită să ne îngrijim de dănsii, este o veche şi frumoasă virtute a meseriaşilor, pe care vom s-o păstrăm şi s-o lăşăm de moştenire urmaşilor noştri. Aceasta datoria vom s-o îndeplinim.

Asilul bătrânilor industriaşi din Arad, a cărei edificare constituie primul punct a programului nostru, va simboliza această tradiţie. Sindicatele profesionale iau parte fiecare cu câte un legat la clădirea şi întreţinerea acestui asil, şi strâng harnic donaţiuni în acest scop, ca să poată plasa şi ei pe acela pe care-l cred demn de a fi îngrijit în acest asil. Un legat nobil al unei familii din Arad serveşte acelaşi scop.

Întregul venit a Căminului Industriaşilor din Arad va sta la dispoziţia asilului, ca cât mai mulţi şi cât mai bine să fie îngrijiţi cei plasaţi în asil.

Asilul Căminului Industriaşilor din Arad va fi întotdeauna cetatea puternică a înţelegerii şi a solidarităţii industriaşilor şi fiecare cărămidă din acest edificiu va însemna munca neobosită şi sacrificiul fără seamă a industriaşilor din Arad.

Miről tárgyalt a tanonciskolák tanszemélyzetének Timişoarán tartott országos kongresszusa

A tanoncoktatás reformját, román iparososztály megszervezését és a magántanoncoktathonok állami ellenőrzés alá vételét sürgették.

Vasárnap folyt el Timişoarán az ipari és kereskedelmi tanonciskolák tanszemélyzetének országos kongresszusa, amely a megyeháza nagytermében ülésezett. A munkügyi minisztérium részéről Cunesu munkügyi vezérigazgató, a tanoncoktatás vezetője vett részt a kongresszuson és ő elnökölt is.

A megnyitás után a különböző testületek képviselői üdvözltek a kongresszust, majd Muth Gyula oradeai igazgató sürgette a tanoncoktatás reformját. Nicoara Ambrozie a román iparososztály megteremtését sürgette. Hangoztatta, hogy a román ifjakat rá kell nevelni az iparra. Baciu

Augustin a mai tanonciskolai tantervet elégtelennek mondotta. Mihail Emil kereskedelmi tanár tanácsosnak tartja, hogy a növendékeket idejében vizsgálják meg, hogy milyen pályára van nagyobb hajlandóságuk és aszerint képezzék őket. Vulpe István felügyelő szerint a magántársaságok által létesített tanoncoktathonokat szintén állami ellenőrzés alá kell venni.

A kongresszus hétfőn különböző szakkérdéseket vitatott meg, majd megtekintette a nagyobb ipartelepeket, a tanonciskolákat és az inasoktathonokat.

Miért kell sürgősen felépíteni az aradi iparosok aggmenházát?

Irta: REINHART GYULA,

Arad iparos intézményei közül a legfiatalabb az Iparos Otthon. Bár megalakításának tervét 1932-ig nyúlnak vissza, megalakulásának napja 1927. január másodika volt. Ha a régi intézményeknek meg van a megalapozottságuk, régi multjuk és hagyományaik, úgy az új intézmények ezeket friss energiával, nagyobb agilitással és új célkitűzésekkel pótolják. Így igyekeznek a régiék nyomába szegődni, sőt újabb és újabb célkitűzésekkel ezeket a nemes versenyben el is hagyni.

Most, hogy működésének hetedik évéről számol be az aradi Iparos Otthon igazgatósága, érdemes visszapillantást vetni az Otthon megalakulásának körülményeire és azokra a heroikus küzdelmekre, amiket az új intézmény azért vívott, hogy jogosultságát és elismertetését biztosítsa. Milyen lelkes munkát kellett végezni, míg elérte oda, hogy célkitűzéseit valóra válthassa! Milyen nehéz volt az uttorók munkája, milyen szívesen raktak garast garas mellé, míg megvásárolhatták az ingatlant és később, míg felépíthették a kulturházat. Hány éjszakát töltöttek el gondban, hogy leszereljék az ellenáramlatokat, amelyek létalapjában támadták meg az Otthont. Hányszor estek kétségbe, míg a sokszor türelmetlen hitelezők igényeit kielégíthették, de most már évi jelentésünkben elmondhatjuk, hogy

a Kulturház két és fél millió építkezési költségeiből fennmaradt 300.000 lej 1934. év végéig kiegyenlített nyer...

Ma az Iparos Otthon egyik legmegalapozottabb intézménye Arad iparosságának és eljutott oda, amikor a második lépést meg kell tennie:

felépíteni az iparos aggmenházat.

Bizonyára nem könnyű feladat ez most, a gazdasági válság sulyos napjaiban, de közeledik a tíz esztendő határidő, amikor be kell váltani azt a kötelezettséget, amely el nem odázható, mely

oly becsületbeli tartozás, amelyet iparos társaikkal szemben vállaltunk magunkra.

Es ha meg kell, akkor meg is fogjuk csinálni, mert ebben mindnyájan egyek vagyunk. 1928-ban még vitázhattunk arról, hogy van-e iparos kulturháza szükség, hogy kell-e olyan helyet teremteni, ahol az iparosság ügyei megtárgyalásra vagy egyéb alkalmakkor összegyűlhessen, vajjon szervezeti életre kell az iparosságot nevelni, hogy szervezettségében azt az erőt képviselje, amely fennmaradását biztosítja, hogy így megerősödve tegyen azután eleget embebaráti kötelezségeinek iparos társaival szemben. Akkor még lehetett álláspont, hogy állítsuk fel az aggmenházat mint egyedül és maradjon szervezetlenül és jö-

vedelem nélkül, hogy ez is elbukjon... Most, ha év után azonban

bebizonyult, hogy a helyes uton jártunk, amikor előbb biztosítottuk a jövedelmet és csak azután állítottuk fel az aggmenházat!

Tisztában vagyunk azzal, hogy ezután még többet kell dolgozni és fáradni és még fokozottabb áldozatkészségre van szükség az aradi Iparos Otthon vezetésére részéről. Hiszük, hogy akiket a tagok bizalma az élre állított, nem fognak meghátrálni a nehézségek előtt. Bizalommal fognak ehhez a munkához, mert maguk mögött érzik és tudják Arad egész iparosságát. Mert

kivétel nélkül mindenki mögöttük áll, amikor arról van szó, hogy öreg, elesett, munkaképtelen iparosoknak elhelyezkedést, derűs és nyugodt pihenést juttassunk osztályrészül, amíg megengedtetik, hogy szorgos munkában eltöltött életüket bevégezhessék.

Évszázados hagyománya az iparosságnak, hogy maga akar megrokkant és munkában elfáradt társairól gondoskodni. Ezt a hagyományt akarjuk újból életre kelteni, tovább fejleszteni és ápolni. Azt a régi, patriarchális viszonyt állítjuk vissza, amely a régebbi generációt, a mestert, aki a tanoncot nevelte, a legényt munkával látta el és tovább képezte, egymással összeköti és amelyet nem tudott megbontani az évszázados osztályharc sem, hiába akarta szembesíttatni az öreget a fiatalal.

A hálás megemlékezés az öregek érdemeinek elismerése és ezért a róluk való gondoskodás vállalása régi iparos erény, amelyet ápolni és az utódokra átruházni a mi kötelességünk. Ennek akarunk eleget tenni.

Ennek lesz látható jele az aradi iparos aggmenház, amelynek felépítése legközelebbi célunk. A szakmai szindikátusok, amelyek egy-egy szoba-alapítvánnyal járulnak az építkezés fentartásához, serényen gyűjtik az ehhez szükséges pénzáradékokat. hogy az általuk kiválasztott és legérdekesebbet helyezték el a maguk alapította szobában. Egy nagylelkű családi alapítvány is e célt szolgálja.

Az Otthon egész jövedelme az iparos aggmenház rendelkezésére fog állni, hogy minél többen és minél jobb ellátásban részesüljenek az arra rászorultak.

Az iparos szolidaritás, a megértés és szeretet erős vára lesz az aradi Iparos Otthon aggmenháza, amelynek minden téglája állandóan hirdetni fogja Arad iparosságának fáradhatatlan munkáját és páratlan áldozatkészségét.

In Timis-Torontal wird eine 0.24-prozentige Erhöhung der Komitatsabgaben geplant

Die Interimskommission des Timis-Torontaler Komitates hat in ihrer letzten Sitzung beschlossen, einen Gesetzentwurf vor das Parlament bringen zu lassen, mit welchem die Einhebung eines Zuschlages von 0.25 Prozent nach den Komitatsabgaben erstrebt wird. Mit diesem Geld, das von der gesamten Einwohnerschaft unseres Komitates aufgebracht werden muss und etwa 4—5 Millionen im Jahr ausmacht, soll der Bau des geplanten Justizpalastes, dessen Baukosten sich auf 50 Millionen Lei beziffern sollen, ermöglicht werden.

Gigászi villanykörte hirdeti az Edison-obeliszken a világ legnagyobb feltalálójának dicsőségét

Newyorkból jelentik: Az Edison-család hozzájárult annak az emlékműnek a felállításához, a melyet Edison lakóhelye közelében levő parkban akarnak emelni. Az emlékmű költségeit a nagy feltaláló barátai, elsősorban Ford a nagy amerikai villamostársaságok fedezik. Az emlékmű maga 350 láb magas obeliszkszerű lesz, amely a magasba nyúló két kézben végződik. Ez a két kéz óriási villanykörteket tart, amely éjszakánként messzi vidékre kisugárzó fényt áraszt. Az emlékmű 400 ezer dollárba kerül.

JOGVEDELMI SZOLGALATOT ÁLLÍTOTT FEL A CLUJI IPARTESTÜLET.

Arra való tekintettel, hogy a munkások érdekeit a munkakamara jogtanácsosa védi, míg a kézműiparos munkaadók — bár tagjai a munkakamarának — minden védelem nélkül állanak a munkabíró előtt, a cluji ipartestület előljárósága olyan értelemben rendelkezett, hogy az ipartestület titkára a munkabíró előtt azoknak az iparosoknak, akik ezt kéri, szakszerűen állása a védlemét.

Mercurea-Ciuc összes bérautót lepecsételtette az adóhivatal, mert a nyomorgó taxi-tulajdonosok nem tudják fizetni az 5000 lejes külön-adót...

A napokban a mercurea-ciuci adóhivatal végrehajtói megjelentek a bérautó-tulajdonosoknál és felszólították azokat, hogy tekintélyes adóhátralékaikat egyenlítsék ki.

Ellenkező esetben utasításukhoz híven, le fogják pecsételni gépjelket.

A meglepett emberek kifejtették, hogy a túlmeretezett állami terheket, amelyek az ötezer lejnyi különleges adóból és a rendes kereseti adóból szaporodtak föl 1933 január elseje óta, nincs módjukban kifizetni. Nincs miből. Számtalan esetben kérték már az illetékes pénzügyi közegeket,

hogy a gépek után kiírt ötezer lejes illeték eltöltségére kereseti adójukat mérsékeljék.

Ilyenirányú ígéretet kaptak is, de intézkedést nem. Most aztán pecsétetl jönnék nekik, holott tudhatnák, hogy a megkettőzött terheket képtelenség viselni.

A végrehajtók szépen végighallgatták a jérémiákat, de aztán

csak elővették a spanyolviaszkot és lepecsételték a gépeket.

Erre a város összes gépkocsi-tulajdonosa testületileg vonultak dr. György Gábor pénzügyigazgató elé a ügyük rendezését követelték. A pénzügyigazgató nem tudott végleges rendezésre ígéretet tenni, de mégis haladékat adott nekik március 20-ig azzal, hogy ha akkor sem tudnak fizetni, könyörtelenül és végérvényesen bekövetkezik a végrehajtó piros „pecsétje” a Mercurea-Ciuc bérautó nélkül marad.

A háromszéki mértékhitelítő hivatal rendeletileg kötelezte a szabókat, hogy méterenként 15 lejért összes mérőeszközeiket hitelesíttessék

A rendelet nemcsak furcsa, hanem törvénytelen is, mert csak eladási célokat szolgáló mérőeszközök esnek hitelesítési kötelezettség alá,

Sfantugheorgheről jelentik: Különös rendelettel kedveskedett a mértékhitelítő hivatal a háromszéki szabóknak. Felszólította őket, hogy záros határidőn belül

összes mértékjelket és egyéb mérőeszközeiket mutassák be a hivatalnál, hitelesítés végett, a hitelesítésért minden méter után 15 lejrt fizetve.

A mértékrendszerek alkalmazásáról szóló törvény idevonatkozó szakaszai

csak azon mértékekre vonatkozólag írják elő az évenkénti hitelesítést, amelyekkel eladás is történik.

A háromszéki szabóiparosoknak ezzel szemben csak egy kis százaléka tart szöveget raktáron, te-

hát ad is el. A mértékhitelítő hivatal mégis valamennyi háromszéki szabót, — még olyant is, aki még évekkel ezelőtt visszaadta ipar engedélyét, — felszólított mértékeinek hitelesítésére.

Igy értnhető az elkeseredés, amely ezen újabb érvágás nyomán a sepsiszentgyörgyi szabóiparosok között észlelhető a amely végül is arra az elhatározásra bírta őket, hogy orvoslásért az iparkamarához, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz forduljanak. Kérlik a hitelesítés eltolását, illetve odamódosítást, hogy csak azoknak a szabóknak kelljen mértékeiket évenként hitelesíteniük, akik szövetfelét tartanak raktáron és adnak el.

Miért kell összetartaniok Erdély és Bánság kisiparosainak?

Írta: KOVACS GYULA asztalosmester, a Satumareli Önálló Asztalosok Egyesülete elnöke

Alig van város Erdélyben és a Bánságban, amelynek iparos mozgalmá ne színylené meg az utóbbi években minden jószándékú akciót elgáncsolni törekvő ellenvélemények súlyosan kártékony hatását. A leszavazott ellenzéknek a többség akarata ellen nem ritkán a legcsunább eszközök igénybevételével indított harca hova-tovább iparos-mozgalmunk katasztrófálisan súlyos betegsévé növi ki magát.

Sokan úgy látják, hogy ezt a ránk nehezdedett ipari romlottság, a gazdasági lezülles eredményezte. El kell ismernünk, van annak is része benne. En azonban nem itt látom a baj főforrását. Egészen más szempögből vizsgálom a bajt, ami most már erősen érezteti is a multak mulasztásait. De nem látom olyan siralmasnak mégsem a helyzetet, hogy azt reparálni, fokozatosan jövéteni ne lehetne.

Mindig azt tartottam, hogy minden hibát, amit az ember követ el, az ember helyre is hozhatja és helyre kell is azt hoznia. Minden társadalmi rétegben volt, van és lenni fog, hogy ki több, ki kevesebb szerencsével forgott dolgai, munkái körül. Veszületett gyarlósága az embernek, hogy irigykedjek és elgáncsolni igyekezzék azt, amit nem ő épített a köz javára. Sok embernek az a rossz tulajdonsága, hogy amit nem ő hanem a másik épített a köznek, lerombolja azt, vagy ha nem sikerül rossz szándéka, lehetőleg ártson legalább neki.

Szeretek az ilyen emberekkel foglalkozni. Szeretem őket meggyözni szóval és tettel is, hogy nem helyes az ut, amelyen haladnak, mert senkinek sincs ahhoz joga, hogy amit más vagy mások építettek, beszennyezze, lerombolja, vagy bármilyen módon is ártson neki.

Az ilyen ténykedésű egyéneket úgy bírálok el, hogy ezek kellő intelligenciával, kellő képzettséggel, sem más élettapasztalattal nem rendelkeznek. Kézenfekvő, hogy maguk sincsenek tisztában azzal, hogy mit cselekszenek. Nem veszik észre, hogy amikor ártani akar amannak, ugyanakkor önmaga ellen és az ő általa alapított család ellen is vétkezett. Ne tévesztük azt szem elől, hogy azokat, akik bármilyen társadalmi közület alapításáért fáradoznak és dolgoznak, nem az önzés vezérli. Az alkotó embert Isten vezérli, olyan megnyilatkozása az emberi léleknek, amely ösztönzi arra, hogy dolgozzék másokért.

Nem veszedelmesez azok az emberek, akik néha meg is tévednek. Csak körültekintőbben, óvatosabban kell eljárunk velük szemben, figyelmeztetnünk kell kezelni őket és csak fokozatosan, de sohasem erőszakkal kell meggyözni arról, hogy helytelen utakon járnak, hogy helytelen a felfogásuk, mert ha erőszakosan akarjuk náluk keresztül vinni a közösség iránt való jóindulatot, a közösségbe való bekapcsolódást, éppen az ellenkezőjét érjük el vele.

Vannak sokan, akik azt hirdetik, háládatlan a közért dolgozni. Azokhoz szölok itt, akik ezt hirdetik. Bizony, igen rossz próféták ők, mert azokat, akik a közért fáradoznak és dolgoznak, tévedés hinni, hogy mindig az önzés vezérli. Sőt, éppen az ellenkezőjéről gyözödtem meg: nem az önzés, hanem a felvilágosodottság, a meggyözödség az, ami ösztönözi a közért való munkára, hogy abból, ami Isten kegyelméből nekünk adott, juttassunk embertestvéreinknek is. Okos dolog, ha azoknak, akik fáradságot nem kímélve dolgoznak érettünk, a közért, legalább a felmerülő kiadásait visszatérítjük. Tartsuk kötelességünknek módot találni arra, hogy teremtsünk olyan alapot, amely lehetővé tegye, hogy azok az iparos testvéreink anyagiakban tönkre ne menjenek. Ha ezt nem tartjuk szem előtt, odajutunk, hogy mindnyájan felmorzsolódunk. Más az, ha valaki nincs ma arra rászorulva és saját meglevő értékeiből anyagiakban tud áldozatot hozni, de ilyen ember ma igazán kevés van, a közép és kisiparosság között.

Kedves lapunk „Az Iparos” nagyon sokszor gyönyörű cikkeiben domborítja ki, mi az iparos emberi kötelessége, miképpen segítsen az iparos társadalom magán. Jól tudjuk, sőt naponta látjuk,

Törvénytervezet készül, amely külön bírói eljárás nélkül is végrehajtási joggal ruházza fel a lejárt váltókat

Az igazságügyminiszteriumban hír szerint, törvényjavaslatot készítenek, mely szerint a váltókat végrehajtható joggal ruházzák fel:

A hitelezők szempontjából ez üdvös újítás, mert a törvényjavaslat elfogadása esetén a váltót ezentul nem kell peresíteni és a hitelező nem lesz kitéve az adós váltóki fogásainak, hanem a váltót lejáratkor mindjárt végrehajtási formulával fogják ellátni és azonnal végrehajhták.

Mikor, milyen cimen és milyen feltételek szerint inkasszálhat jogdíjat a Zeneszerzők Egyesülete

Itt van a legfőbb ideje, hogy megszüntessék végre az érdekelt vendégiparosok és egyesületek a zeneszerzői jogdjak pénzbeszedőinek jogtalan garázdálkodását

Ismeretes, hogy a Zeneszerzők Egyesülete meglehetősen nagy illetékeket szed be az egyes zenedarabok eljátszása után részben jogosan, részben jogtalanul, mivel a zenészek, vagy a bérlők nem ismerik a Zeneszerzők Egyesülete által beszedhető illetékek táblázatát és azoknak végrehajtási eljárását. Gyakori a panasz, hogy a szórakozó és mulatóhelyek tulajdonosai túlzottan nagy összegeket fizetnek zenedij cimen a törvények helytelen alkalmazásából kifolyólag, ezért néhány pontban tájékoztatót adunk arról, hogy milyen jogai vannak a Zeneszerzők Egyesületének.

1. A Zeneszerzők Egyesülete behajthatja a neki járó járadékot a kiadott a törvényes uton megállapított engedély alapján.

2. Csak olyan zeneművek esnek illeték alá, a melyeket a Zeneszerzők Egyesületében bent levő emberek irtak.

3. Az irodalmi és művészi tulajdonról szóló törvény 23. paragrafusa értelmében, ha egy műből csak részleteket játszanak, nem fizetendő illeték, valamint nem kell fizetni a népdalok és a mindenki által ismert, már a köztulajdon képező művek után sem, vagyis azon szerzők művei után, akik 30 évnél régebben haltak el.

4. Az állami hatóságok semmi szín alatt sem tilthatják be a rendezett estélyeket a Zeneszerzők Egyesületének felkérésére, legfeljebb jegyzőkönyvet vehetnek fel. Az esetleges további eljárás helyes vagy helytelen voltáról a törvényes illetékes itéletet mondani. A hatósági közegek által felvett jegyzőkönyvek csak úgy érvényesek, ha az legalább két zenészakértő aláírásával van ellátva.

5. A 23. törvénycikk 3-ik bekezdése értelmében a jótékony célra rendezett estélyek és ünnepeleken eljátszott darabok nem esnek illeték alá.

ARLEJTÉSEK EGY 620.000 LEJES FAHIDRA, 45.000 PLUSSPARNARA ES KET DIESEL-MOTORRA.

A Monitorul Oficial közli: 1934. április 14-én délelött 12 órakor a Ministerul Lucrărilor Publice Bucureşti egy a Began át vezető fahid építésére árlejtést tart. Vállalati összeg 620.000 lej. 1934. április 16-án a Regia Autonomă CFR Bucureşti 45.000 darab különböző plüsspárna szállítására: 1934. április 19-én R.I.M.A. Direcţia Minelor Baia-Mare, két villamos generátorral ellátott Diesel-motor szállítására tart árlejtést.

hogy mint pusztulnak iparos testvéreink. Ijesztően lepadtak az iparral rendelkezők száma s a munkanélküliség, a láthatatlan jövedelmek után való adózás s azután kivetett városi és községi taxák, a szerencsétlen társadalom-biztosító törvény, melyet én a legnagyobb merényletnek tartok Nagyrománia iparostársadalma ellen, dönti nyomorba és kétségbeesésbe iparostársadalmunkat. Rohamos az iparosság elproletarizálódása, a tönkre nem ment ember ellenségévé válik embertársainak, végre ellenségévé válik családjának is, sőt így lezüllev, ellenségévé lesz a fennálló társadalmi rendnek. Minden iparosvezető testvéremnek kötelessége segítségre sietni az általános ipari érdekek védelmére. Akik ezt nem teszik, vétkeznek és bünt követnek el a közép és kisiparosság ellen. Sokan azt tartják, hogy a harag rossz tanácsadó. En meg azt tartom, hogy a nyomor és az éhség ennél is rosszabb tanácsadó. Nem szabad késlekednünk, mentsük, ami menthető. A még meglevő kisiparosságnak legyünk segítségére, gyámolítására, igyekezzünk tömöríteni a még meglevő gyenge erőket szövetségek és egyéb gazdasági és társadalmi alakulatok révén, mert ha a gyengéket erőssé, fogyasztóképesse tesszük, az erősebbeknek is javát szolgáljuk.

Ne engedjük, hogy faji, felekezeti kérdésekkel szétszakítsák a kapcsolatot iparos és iparos között, hiszen a nyomorúság egy, akár többségi, akár kisebbségi az iparos. Nem szabad tünni, hogy a pártpolitikusok még jobban kihasználják iparostestvéreink jóhiszeműségét. Iparos-érdekeket hozzáértéssel csak iparos tud védeni. Fel kell használnunk minden törvényes eszközt az iparos-érdekek védelmére. Tanácsos volna már most ak-

ciót indítani és megszervezni az iparosságot, karöltve a kereskedőkkel, hogy a jövő parlamenti ciklusban még néhány iparost és kereskedőt tudjunk juttatni be a parlamentbe s akkor hiszem, hogy nem kapnánk ilyen torzszülött törvényeket mint a jelenlegi társadalombiztosító törvény is.

A mult rezsim munkaügyi minisztere, Ioan-Itescu ur, olyan hangzatos frázisokat puffogtatott, el Timişoara, Aradon, Deván és más városokban való vendégszereplésekor, hogy joggal remélhetük a kegyelmes ur hozzáértését és jóindulatát az iparos ügyekhez. Még magam is úgy hittem, hogy ilyen iparosbarát minisztere még nem volt országunknak. Finoman édesítve, illatos selyempapírba csomagolva adta be nekünk maszlajjait. Azt hittük, hogy megértő lelket talált az ország iparossága a kegyelmes urban, csak mikor távoztak a husosfazék mellől, akkor lebbent fel a fátyol, mellyel letakarva tartogatta a számunkra nekünk ígért nagy szeretetét: ma már keservesen nyögjük a drága malasztot, amelyet felénk dobált a kényelmet és gazdagságot jelentő miniszteri székből.

Isten óvjon bennünket, Románia kisiparosságát még egy ilyen pártfogótól.

Iparos testvéreim! Figyeljétek fel, most már láthatjátok, ha mi széthuzunk, ilyen az eredmény.

Jól megszervezett iparosokkal ez nem történhetik meg. Ne üljétek fel demagóg szájhősöknek. Szereljétek le a rendbontókat. Ne hagyjátok cserben egymást, de különösen ne az értünk küzdő iparosvezéreket. Meglátjátok, hogy eljön az idő, amikor lesz majd tekintélye, becsülete, a most annyira lebecsült kisiparnak.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Elfelejtkeztek az iparosokról és kereskedőkről az új konverziós törvény szövegezői

Mozgalom indult, hogy a törvény hiányait pótolják. — Remélhető, hogy a mozzatomnak eredménye lesz

Az új konverzió egész terjedelmében csak azon a vacsorán lett nyilvánossá, amelyet a liberális-párt „Szabadvélemény” nevű csoportja tartott a bucuresti-i Capsa-étteremben, ahol Tatarescu miniszterelnök ismertette a kormány javaslatának részleteit. A miniszterelnök közlései szerint a törvénytervezet főbb vonásokban a következőket tartalmazza:

A tervezet első része megállapítja, hogy a konverziót alkalmazzák az összes mezőgazdasági adósságokra,

tekintet nélkül a területre, amelyet a adósság terhel.

Az agrártulajdonos, aki a törvény kedvezményeit kéri, köteles igazolni, hogy jövedelmének legalább 30 százaléka mezőgazdasági jövedelem. Ez az egyetlen feltétel. Ezt az adóhivatalok a adókönyvek alapján igazolják, vagyis mellőzi a törvénytervezet az eddigi nehezkesebb megállapítási eljárást.

Azok a földművelők, akik megfelelnek a törvényben előírt feltételeknek,

50 százalékos csökkentés kedvezményben részesülnek,

a fennmaradó rész 15 év alatt 3 százalékos kamattal fizetendő.

Az, aki egy év alatt fizeti meg a redukált követelést, az 75 százalékos, aki két év alatt fizeti meg 70 százalékos, aki öt év alatt fizeti meg, 60 százalékos kedvezményben részesül.

A követelések behajtása a köztörvényi szabályok szerint történik és az az adós, akinek jövedelme megfelel a törvényben előírt feltételeknek, kontesztáció útján kérheti a konverziós törvény kedvezményeinek igénybevételét.

A törvény alkotmányosságának megóvása cél-

jából előírja a tervezet azt, hogy az esetben, ha a hitelező visszautasítja a követelésekcsökkentést, tízéves moratóriumot kapnak az adósok, további öt évi meghosszabbításra való felhatalmazással, amely esetben az adós mindössze két százalékos kamatot köteles fizetni.

A Banca Nationala kártalanítása céljából előírja az egyezmény, hogy az állam és a Banca Nationala között egyezmény jött létre, amelynek értelmében a konverzió által elszemvedett veszteségek fedezése céljából az állam évente tizenöt éven át 500 millió lej fizet a törvény hatályának időtartama alatt. Előírja a tervezet azt is, hogy amortizációs pénztár állítandó fel, amely kifizeti azoknak a hitelezőknek követeléseit, akik elfogadják a törvényben előírt követelésekcsökkentést, készpénzben, vagy pedig az állam által garantált jelzálogpapirokban. Ennek az amortizációs pénztárnak működését külön törvény fogja szabályozni.

A városi adósságoknál a követelések csökkentését 25 százalékból állapítja meg a tervezet, a fennmaradó 75 százalék tíz év alatt évi hat százalékos kamattal fizetendő.

A kereskedőkre és iparosokra vonatkozólag külön intézkedést nem tartalmaz a törvénytervezet, hanem kimondja, hogy a törvénytervezetben előírt kedvezményeket csak a jelzálogadósságokra vonatkozólag vehetik igénybe.

A fenti törvénytervezet, amint értesülünk, szintén nem tekinthető véglegesnek, mert különösen a csökkentési kvóták tekintetében változások várhatók.

Vélemények hallatszottak az értekezleten a kereskedői tartozások könnyítésének szükségessége mellett is a miniszterelnök kijelentéseiből arra lehet következtetni, hogy ez irányban a javaslatot ki fogják egészíteni.

A házi cselédek nem kell április elsejétől bejelenteni a betegsegélyzőnél

Constinescu munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a betegsegélyző vonatkozó intézkedése tévedésen alapul

Emlékeztet, hogy a betegsegélyző pénztár rendeletet adott ki, amelyben április elsejével előírta a háztartási alkalmazottak kötelező biztosítását. Ezzel az intézkedéssel kapcsolatban Gyárfás Elemér szenátor meginterpellálta a munkaügyi minisztert. Costinescu miniszter válaszában leszögezte, hogy az intézkedést a vidéki munkáspénztárak tévesen értelmezik, mert

a biztosítás a házi cselédekre nem vonatkozik és ezért már utasította is a vidéki munkáspénztárakat, hogy ezzel a cselédtartó gazdákat ne zaklassák.

Ez az intézkedés természetesen hatálytalanítja a társadalombiztosító pénztár központjának általunk is közölt intézkedését, amely az összes háztartási alkalmazottak kötelező bejelentését írja elő.

Apró hírek az építőipar köréből

Aradon mozgalom indult meg egy 40 millió lej értékű katedrális építésére.

Reghin város tanácsa ez év folyamán 10 középület javítását, 6 ucca burkolását és 13 új kut építését vette tervbe.

Timişoara 3 emeletes tanoncotthont építenek fel az év folyamán.

Satu-Mareban a vármegyeház felépítése ez év folyamán feltétlenül megkezdődik. Az ideai költségvetésbe 12 millió lej van erre a célra előirányozva. Satu-Mare egyébként középületekre és közüzemekre 15 millió lejt investált. Tatorján János ipartestületi elnök az elszaporodott kontárókra való tekintettel, építőipari rendőrség felállítását javasolta.

Sigheten a főbb utvonalakat a nyár folyamán aszfalttal burkolják és a szűk végőhidat kibővítik.

CERTIFICAT MEDICAL LA CONTRACTARI

In urma unei noi dispoziții la contractarea ucenicilor se va prezenta afară de celelalte acte (certificat de naștere dela starea civilă, certificat școlar de cel puțin 4 clase primare, certificat de naționalitate) și un certificat medical eliberat gratuit dela Casa de Asigurare, că ucenicul este apt pentru meseria respectivă.

aranyoz
ezüstöz
nikkeloz
bronzal
rézrel
horganyal
óval

galvanizál
elektromos uton

megbízható
szakember
olcsó

Kőszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63-65.
Dengi-ház.

A szabad-foglalkozásuakra és munkásokra is kiterjesztik a konverziót?

A kormány megfontolás tárgyává teszi az indítványt

Bucuresti, március 21. Az eredeti és lapunkban is közölt konverziós javaslat szerint a konverzió nem terjed ki a fővárosi Creditul Urban és a Creditul Rural pénztárszervezetek követeléseire. Ezekre vonatkozólag a javaslat azt mondja, hogy a pénztárszervezetek követeléseit külön törvény fogja szabályozni. Ezt az intézkedést liberális körökben erősen kifogásolják, mert az volt a vélemény, hogy két liberális pénztárszervezettel szemben való kivételes bánásmód különböző feltevésekre adhatna okot és azt el kell kerülni. A felmerült kifogások miatt Tatarescu miniszterelnök és Bratianu Dinu pártelnök tegnap este megbeszélést folytattak, melyen elhatározták, hogy a konverziós javaslatot annak a két pénztárszervezetnek kivételéseire is kiterjesztik és a javaslatot ennek megfelelően módosítják.

A liberális klubban ugyancsak tegnap este

tanácskozás volt, melyen Tatarescu miniszterelnök meghallgatta a liberális képviselők és szenátorok kívánságait a konverziós törvényjavaslatlall kapcsolatban. Számosan szólaltak fel és azt kérték, hogy

a párt tegyen eleget a választások alkalmával hangoztatott ígéreteknek és terjessze ki a konverziót a szabadfoglalkozásu egyénekre, valamint a munkásokra is.

Ezek adósságainak megfizetésére legalább tíz esztendő haladékot kértek a felzáralók, mely idő alatt részletekben történne adósságaik megfizetése. A kormány nem maradt érzéketlen a hangoztatott kívánságokkal szemben és a jelenvolt kormányfőriak kijelentették, hogy egy újabb tanácskozáson fogják megbeszélni, mennyiben lehet a kívánságokat teljesíteni.

ANDERS GEMEINT.

„Weisst du, Erich, ich kann mir nichts Herr-Mohers denken, als fliegen”.

„Fliegen? Wie kann man nur für solch ekelhafte Tiere so schwärmen?”

Richter: „Aber ich sagte Ihnen doch dass letztmal, dass ich Sie nicht mehr hier sehen wollte!”

Angeklagter: „Ja, Herr Gerichtshof, das versuchte ich auch dem Herrn Wachmeister, der mich festnahm, klarzumachen, aber stellen Sie sich vor, er wollte es mir nicht glauben.”

Legszobben mos, vasal, fényez

BUTTINGER TERÉZ
gőzmosódája

Arad, Strada Consistorului 35.
In curtea. Az udvarban

Convocare.

Comitetul Industrieilor din Arad ține la 2 Aprilie 1934, orele 10. a. m.

adunarea generală ordinară

la care cu onoare invit membrii. — Intrucât membrii se vor prezenta în număr suficient de a putea aduce decizii, atunci în virtutea statutelor adunarea generală se va ține cu 8 zile mai târziu, la 8. Aprilie, fără considerare la numărul membrilor prezenți, în același loc la aceeași oră și cu ordinea de zi identică.

Arad, la 23 Martie 1934.

Iuliu Reinhart, președinte.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcțiunii asupra gestiunii anului 1933. în legătură cu această statistică membriilor din nou intrați, decedați sau eșiți
2. Revizuirea bilanțului.
3. Raportul comisiei de cenzori și decizi asupra acordărilor descărcărilor.
4. Stabilirea bugetului pe anul 1934.
5. Alegeri: a) alegerea a 4 membri în Direcțiune pe timp de 3 ani în locurile mandatelor expirate. b) Alegerea a 2 membri supleanți în Direcțiune pe timp de 3 ani. c) Alegerea a 20 membri în comitet pe timp de 3 ani și a 5 membri supleanți în comitet pe timp de 3 ani. d) Alegerea a 5 membri în comisiunea de cenzori pe timp de 1 an și a 5 membri supleanți pe timp de 1 an.
6. Propuneri.

Meghívó.

Az Aradi Iparos Otthon 1934. április hó 2-án d. e. 10 órakor tartja meg

rendes évi közgyűlést

az Iparos Kulturház dísztermében, melyre a tagokat tisztelettel meghívom. Amennyiben a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, úgy az alapszabályok értelmében 8 nappal később, azaz 1934. április hó 9-én tartatik meg, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, ugyanazon órában és azonos napirenddel.

Reinhart Gyula, elnök.

Napirend:

1. Az Igazgatóság jelentése az 1933. évről, ezzel kapcsolatban jelentés az újonnan belépett és elhált tagokról.
2. A zárszámadások megvizsgálása
3. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1934. évi költségelirányzat megállapítása.
5. Választások: a) Az igazgatóságban lejárt és megüresült tagsági helyekre 4 igazgató választása 3 évre. b) 2 igazgatósági póttag választása 3 évre. c) 20 rendes választmányi tag választása 3 évre, 5 választmányi póttag választása 3 évre. d) 5 számvizsgálóbizottsági rendes tag választása 1 évre és 3 számvizsgálóbizottsági póttag választása 1 évre.
6. Indítványok.

„Nun, Hedi, hat sich der Herr Drechaler endlich erklaert?“, fragte Frau Witwiger ihre Nichte. — „Ja leider“, erwidert diese. — „Was heisst: leider?“ — „Naemlich: insolvent.“

Ajánljuk versenyen felülmúló géphajtó- és tömítő-köteleinket,

szalag- és transport hevedereinket. Kézi- és gépi szövő, lábtörő, grádi, butorazóvet, pólus, atrik, butorugó, mindenféle kárpitoskellékek. Zsák, zsinag, kötél, ponyva, tömlő, kender, len, és juta-gyártmányok

Schönberger és Grünstein R. T.

Arad, új Neuman ház

A cluji reviziós bizottság elvi állásfoglalásra készül az építőiparosok szerzett jogai ügyében

Végző fokona semmitőszék dönti el, alkotmányellenes-e a szerzett jogokat nem respektáló építészeti kamarai törvény?

Cluj város mérnöki hivatala a két évvel ezelőtti életbe léptetett építész-kamarai törvény alapján értesítette a város összes építőiparosait, hogy március 15-én tul

csak azoknak az építési terveit fogadja el, akik tagjai az építész-kamarának, vagy legalább is igazolják, hogy felvétel iránti kérésüket beadták és a beiktatásért járó költségeket Bucurestibe leküldték.

Ennek a felszólításnak a cluji építőiparosok nem tettek eleget, mert legutóbb Lapedatu erdélyi miniszter az Erdélyből és a Bánságból Bucurestibe leutazott építőiparosok küldöttségének kijelentette, hogy

a törvény sérelmes intézkedéseit a liberális kormány meg fogja változtatni és annak az alkotmánnyal ellentétben álló ama rendelkezéseit melyek az építőiparosokat szerzett jogaikról fosztja meg, hatályon kívül helyezi.

Igaz ugyan, hogy az erre vonatkozó kormányrendeletkezés még nem jelent meg, de előkészület alatt áll és rövidesen meg is fog jelenni. A másik ok, amiért a cluji mérnöki hivatal felhívásának nem tettek eleget, az, hogy

a felvételhez szükséges 2300 lej összeg egy-küknek se volt meg.

Ezért aztán a mérnöki hivatal, illetve a tanács határozatát

a cluji reviziós bizottságnál panasszal támadták meg.

A reviziós bizottság Perzescu-tanácsa a napokban tárgyalta az építőiparosok panaszát. Radu Matei timisoarai képviselő és dr. Blaga Aurel cluji ügyvédek jelentek meg a tárgyaláson, míg a városi tanács képviselőjében dr. Nistor Virgil helyettes polgármester. Az építőiparosok képviselői előadták, hogy az építész-kamarai törvény az alkotmánytörvénnyel ellentétben áll, mert szerzett jogaitól fosztja meg a csatlakozó területeken lakó építőiparosokat, akikről meg akarják vonni a tervezési jogot, kérték ezért a reviziós bizottságot, hogy az alkotmánytörvény és az építész-kamarai törvény között fennálló ellentétek megszüntetése érdekében

az ügy aktáit terjessze fel a semmitőszékhez.

A reviziós bizottság ennek a kérésnek helyet is adott, de azért a panaszt érdemben letárgyalta. Dr. Nistor polgármester-helyettes rámutatott arra, hogy a város mint végrehajtószerv, nem mehetne bírálata alá annak, hogy az építész-kamarai törvény alkotmányellenes-e vagy sem és kötelessége annak rendelkezéseit végrehajtani. Két évvel ezelőtti lépett életbe a törvény és Clujon még nincs érvényben, pedig az építész-kamara a törvények végrehajtására a mérnöki hivatalt többször utasította. Kéri tehát a reviziós bizottságot, hogy az interimár bizottságnak a törvény végrehajtására vonatkozó határozatát hagyja jóvá.

A reviziós bizottság az ítélet kihirdetését a hó 21-ére halasztotta.

JOGESetek a kisipar köréből

CSAK AKKOR NEM JAR A FIZETETT SZABADSAG, HOGYHA AZ ALKALMAZOTT ARROL JOSZANTAROL, KIFEJEZETLEN LE-MONDOTT ES EZT A MUNKAADÓ IGAZOLNI IS TUDJA.

A munkatörvény egyik legvitatottabb szakasza az alkalmazottak szabadság-idejéről szóló intézkedés.

Két kérdés volt vitás: az alkalmazottnak kéri kell-e szabadságot és ha nem kap, van-e joga kártérítésre. A kártérítés összege is vitás volt, mert a törvényt kétféleképpen magyarázták az érdekeltek, hogy kétszer kell megfizetni a munkában így eltöltött időt, vagy pedig a szabadság nem adásaért a megfelelő összeg kétszerese jár külön kártérítésként.

Ezen kérdésben a Curtea de Casatie III. Szénátusa, véleménykülönbség lévén, teljes különvéleményű (divergent) tanácsban döntött a Societatea de Navigatiunea pe Dunare és alkalmazottja között.

A semmitőszék tanácsa akkép ítél, hogy kötelezte a munkaadót a nem adott szabadság-idők munkabére kétszeresének megfizetésére. Tehát a munkaadó köteles, mint a semmitőszék határozatából kitűnik, minden körülmények között igazolni, hogy alkalmazottjainak fizetett szabadságot adott, akár kérték azt az alkalmazottak, akár nem, hacsak igazolni nem tudja, hogy alkalmazottja arról jószántából kifejezetten lemondott.

Dr. Vajda Iván ügyvéd (Arad).

A KENYERBELYEG KIHAGASOK ELBIRALASANAL NEM VEHETŐ FIGYELEMBE ENYHÍTÓ KÖRÜLMÉNY.

Az 1931. évi július hó 22. törvény intézkedik, azokról a kihágásokról, amelyeket a kenyérbélyeg nem alkalmazása vont maga után.

A tábla szerint a kiszabandó büntetés módja tekintetében a törvény intézkedik. A bíróság tehát nem alkalmazhat enyhítő körülmények folytán kisebb büntetést, mert a törvény pontosan meghatározza a büntetés kiszabásának módját és attól eltérni nem lehet.

A TEHERAUTÓ KÜLÖN ENGEDÉLYENEK MEG NEM VÁLTASA SZABADSÁGVESZTÉSI BÜNTETÉSRE VÁLTOZTATHATÓ AT, IGY AZ ÜGY ÜGYÉSZ RÉSZVÉTELE NÉLKÜL NEM TÁRGYALHATÓ.

Egy lugoji autójavító mestert megbüntettek az 1929. évi uttörvény rendelkezései szerint öt ezer lej pénzbüntetésre, mert nem volt külön engedélye a prefekturától a forgalmi engedély mellett. A külön engedély, autója teherautó lévén, elő volt írva, mert az ügyi hivatal az engedély után járó külön illetéket beinkasszálja.

A bíróság a tárgyalást megtartotta és a büntetést érvényben hagyta. A tábla az ítéletet megsemmisítette, mert a büntetési összeg szabadságvesztési büntetésre átváltoztatható és így ügyész nélkül az ügyet nem volna szabad tárgyalni.

Dr. Kele Sándor ügyvéd (Arad).

MENESZTETTEK DEJEN A BETEGSEGELY-ZÓ EGYIK ORVOSAT, MERT NEM LATOGATTA A FEKVŐ BETEGEKET.

A betegsegélyzővel kapcsolatosan Dejneki érdekes szenzációja van, ami kétségtelenül sorozatos panaszokra vezethető vissza. Egyes tagok komoly vádat emeltek Szinetár Simon dr. betegsegélyző orvos ellen, aki sokkal „kényelmesebb” volt, semhogy a fekvő betegekhez akár egyezzer is kiszállt volna! A tömeges panasztételek következtében a fegyelmi bizottság vizsgálatot indított, amelynek eredményeképpen Szinetár dr.-t azonnal menesztették és helyébe Kraft Olga dr. orvost neveztek ki. Szinetár dr. elbocsátása nagy felháborítást keltett.

HIREK

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, félévre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Éves kötéseknél árengedmény.

Redakcia si administria — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Caminul Industriaşilor-Iparos Otthon.

— Befreiung der Gewerbetreibenden von der Luxus- und Umsatzsteuer. Der National-Zarariat Modreanu reichte in der Kammer einen Gesetzentwurf ein, in welchem vorgeschlagen wird, dass die Kleingewerbetreibenden mit Rücksicht auf ihre äusserst schwere Lage von der Umsatz- und Luxussteuer befreit werden. Die Mehrheit votierte die Dringlichkeit für den Entwurf und gab somit gewissermassen ihrer Zustimmung zu der Annahme des Entwurfes Ausdruck.

— Tizenöt százalékkal drágult az alpakka evőeszközök ára. Az alpakka evőeszközök ára a hazai piacon mintegy 15 százalékkal emelkedett. Erre a kontingentált árucikre behozatali engedélyt alig lehet szerezni. Az áremelkedés az áruhiánnyal van összefüggésben.

— Platinavas vámmentes behozatalára kapott engedélyt a Steaua Română petroleumvállalat. A Bucurestii Steaua Română petroleumvállalat engedélyt kapott, hogy a vámtarifá 1932. tételének b) pontjában szereplő platinavasat vámmentesen importálja. Az így importált platinavasból a Titan, Nadrag, Calan-Művek feketelemez készit, amelyből a Steaua Română petroleumtermékek exportálásához szükséges hordókat állit elő saját műhelyeiben. A behozatali vámot a petroleumvállalat köteles letétbe helyezni, amit akkor térít vissza a pénzügyminisztérium, ha a platinavasat feldolgozva egy éven belül exportálják.

— Gazdát cserélt a timisoarai Deutsch-bőrgyár. Az oravici Westend keztügyár és, Deutsch Arnold bőrgyáros között hosszabb ideje tárgyalások folynak a timisoarai Deutsch-féle bőrgyár megvétele tárgyában. A tárgyalások most eredményre vezettek és Langer Simon, a Westendgyár tulajdonosa hajlandónak mutatkozott a bőrgyár megvételére. A Deutsch-féle bőrgyár azonban kényszeregyezés alatt áll és ezért az eladásához szükséges a hitelezők beleegyezése is. Az ügyet a törvényszék elé terjesztették, amely a napokban hozza meg a döntést.

— A kazán szövetségi közgyűlés. Az Aradi Kazántulajdonosok Szövetsége hétfőn, március hó 26-án, délután fél 6 órakor rendes évi közgyűlést tart, amelyre az arad- és hunyadmegyei kazán- és lokomobiltulajdonosok, kik tagjai az egyesületnek, meghívotnak. A gyűlés Aradon, Bulev. Regele Ferdinand 4. sz., II. emelet (mérnökegyelet helyiségében) lesz megtartva.

— Tartalék gépkatatrészek behozatala. A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a vámhivataloknak, amelyben tudomásukra hozza, hogy a vámtarifá 1225 és 1226 tételeiben szereplő mezőgazdasági gépek tartalékalkatrészei engedély nélkül importálhatók; az importnál azonban a többi illetékek mellett fizetendő az autorizációs illeték is.

— Megkezdődött Timisoarán az autók felülvizsgálása. Az autók és egyéb gépjárművek szaksós felülvizsgálása ebben az esztendőben Timisoarán március 20-án, kedden kezdődött. A felülvizsgáló bizottság a Cal, Aradului-on levő Unirea benzinkutár helyiségében működik naponta délután négy órától kezdve. Március 20—31 napjain csak a helyi autót és motorkerékpárokat ellenőrzik. A vidéki gépjárművek ellenőrzése a következőképpen történik: április 2-án a buzási járás, 3-án és 4-én a központi járás, 11-én a csákovai, 12-én a nagykomlósi, 13-án a dettai, 14-én a gyűlvási, 16-án a gátaljai, 17-én a zsombolyai, 18-án a lippai, 19-én a perjámosi, 20—21-én a nagyszentmiklósi, 24-én a rékási és 25-én a vingai járasok autójait, motorkerékpárjait és egyéb gépjárműveit ellenőrzi a bizottság.

A tiz lóerőnél és hét munkásnál kevesebbet foglalkoztató kisipari üzemeket mentesítették a forgalmi adó alól

A kedvező döntés Szabó Béni lapunk első oldalán közölt nagy beszédének sikere

A hiányos parlamenti tudósítások nem számoltak be arról, hogy a pénzügyminiszter adóreformjának tárgyalása során a képviselőház milyen nagyjelentőségű módosításokat eszközölt a forgalmi adó reformjáról szóló javaslat egyes szakaszain, elsősorban azokon, amelyek a kis üzemi dolgozó kereskedők és iparosok forgalmiadóterhére vonatkoznak. Az érdekképviselői szervek által évek óta folytatott agitáció végre meghozta annyi kisexisztencia kívánságának teljesítését. A törvényjavaslat 13. szakaszának tárgyalásánál a Kamara kimondta, hogy

azok a kismalmok, amelyeknek öröklépesége

napi 1500 kilogramnál nem több, a kiskereskedők, akiknek évi adóköteles jövedelmük 155 ezer lejnél nem kevesebb, végül a kisiparosok, akik üzemiükben 10 lóerőnél és 7 munkásnál többet nem alkalmaznak, a forgalmi adó fizetése alól felmentetnek.

Régi kívánság teljesítését jelenti ez a határozat, amely nemcsak adóteherkönnyítést jelent a kis üzemek számára, de felmenti őket olyan könyvek vezetésétől is, amelyre üzemiükben maguknak nem volt szükségük s kizárólag az államkincstár részére kellett azt külön irodai erő alkalmazásával vezetniük.

AZ ÁRLEJTÉSEK ÚJ RENDJE.

A belügyminiszter rendeletet intézett a közintézményekhez, amelyben utasítja azokat, hogy az árlejtéseknél tartsák magukat szigorúan a szabályokhoz és kérjék be az ajánlattevők bonítására vonatkozó információkat és az ajánlatok felbontása alkalmával hirdessék ki az ideiglenes döntést.

— Bakelitalkék gyártására üzem alakult Bucurestiben. Helzel Eduard Bucurestiben bakelitből készült elektrotechnikai cikkek gyártására üzemet rendezett be. Az üzem már meg is kapta az iparpártolási törvény kedvezményeit.

— Német gyógyszerért — román kő. A cluji Royal nagydrogéria kompenzációs alapon Németországból nagymennyiségű gyógyszert akar behozni. A behozott áruk fejében alabástrom követ és feldolgozott disztárgyakat szándékozik kivinni.

— Építési engedélyek Clujon. A cluji interim-bizottság szombati ülésén a következő építési engedélyeket adta ki: Csabai Miklós, Abraham Dezső földszintes ház, Dávid Mihály, dr. Sebestyén József, Bara László, Stroia Rozália, Petának Tibor, Suciu Mihail földszintes ház marzardal, dr. Miclea György két emeletes ráépítés, Felszeghi Géza földszintes ház, Clinica kazánház kibővítés. Lakhatási engedélyek: Fernecz I., Künszler Matei. Telekfelosztások: Bolinteanu 14, Tache Jonescu 12, Julian Pop 28, Vulpilor 1, Qituz 19.

— Árlejtések. A cluji vármegyei prefektura 135.000 lej értékű írószerek beszerzésére márc. 26. — Timisoarai orth. rom. egyházközség 35 millió értékű katedrális megtervezésére május 1. Díjak: 100, 50, 25 ezer lej. — A cluji városi tanács 2000 drb. járműrendszám szállítására. Pályázati határidő április 1.

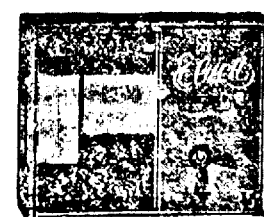
— Generalversammlung der Gewerbekreditgenossenschaft von Timisoara. Die Timisoaraer Gewerbe-Kreditgenossenschaft haelt am 26. d. M. nachmittags 6 Uhr im grossen Saale des Gewerbesyndikates ihre Generalversammlung.

— Spezialkurs für Schuhmacher im Timisoaraer Gewerbesyndikat. Im Gewerbesyndikat von Timisoara begann am 19. Maerz ein Spezialkurs für Schuhmachermeister, der van Schustermeister Motzu Petringenariu geleitet wird. Die Kurse, die gratis erfolgen, finden taeglich im Gewerbeheim, Innere Stadt, Prinz Eugengasse Nr. 20, abends von 8—10 Uhr statt. Teilnehmen können an denselben saemtliche Gewerbetreibenden und deren Familienmitglieder, sowie Gehilfen, die über ein Arbeitsbuch verfügen.

— Postacsomagok súlyhatára. A posta- és távirtdaigazgatóság az érdekelt ipari- és kereskedelmi körök panaszaitól indítva, megengedte a postahivataloknak, hogy ezentul 20 kg. 500 gr. súlyhatárig vehessenek fel csomagokat. A postahivatalok e rendelet kiadása előtt a postatartifa rendelkezéseinek szigorú betartása mellett csak 20 kg-ig vettek fel csomagokat s néha néhány gramm súlytöbblet miatt utasították vissza az olyan csomagok felvételét, amelyeknél a jelentékelen többletet oszthatatlanságuk miatt nem lehetett eltüntetni. A csomagokra és szállítólevelekre a tényleges súly (20 kg. 500 gr.) irandó fel, de az 500 gr. többlet nem díjazandó.

— Szerdán tartják a jövőben Clujon az árlejtéseket. Cluj város interim-bizottsága a múlt évben úgy határozott, hogy az árlejtéseket minden hét csütörtökén és pénteken tartják. Ezt a határozatot most az interim-bizottság megváltoztatta, úgy, hogy ezután minden szerdán délután 5 órakor tartják meg a városi árlejtéseket.

— Die karnets der Krankenkassa in Timisoara nur bis zum 25. Maerz gültig. Die Karnets der Timisoaraer Krankenkassa verlieren am 25. Maerz 1934 ihre Gültigkeit. In die jetzigen Büchel sind daher nur für die 52. Wochen die Marken einzukleben und die Bücher aufzubewahren, bis die Krankenkassa betreffs Eintaushes der neuen Bücher Verfügung trifft. Das will besagen, dass nach dem 25. Maerz keine Marken mehr in die jetzigen Büchel zu entrichten sind, sondern nur in die neuen Mitgliedsbüchel.

„ELZETT“ BUTORZÁR

a legjobb,
legegyszerűbb,
legkönnyebben
beszerezhető.

Kapható:
minden romániai vaskereskedésben!

— Meghalt az. Dick Samu. Öv. Dick Samu, az öt év előtt elhalt ismert aradi iparosvezér özvegye, a hó 17-én 67 éves korában meghalt. Férje halála után, önmagán vezette öv. Dick Samu, a kitanú, hártevő órák és optikus üzletet. Az agilis, matróna halála iránt városzerte nagy a részvét. Halálát Ferenc és Miksa nevű fiai és Ilona leánya, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Az állami fizetési igazolványok beváltása. Miután a pénzügyminisztérium által kibocsátott fizetési igazolványokat csakis abban az esztendőben váltják be, amelynek költségvetésében szerepelnek, az 1933-as dátummal ellátott utalványok beváltásának határideje március 31-én lejár. A pénzügyigazgatóság főpénztára felek számára azonban csak március 30-ig áll rendelkezésre és emiatt kéri fel az utalványtulajdonosokat arra, hogy követeléseiket március 30., délig bezárólag érvényesítsék. Ez az illetőkre nézve annál is inkább fontos, mert az 1933-ban kiállított utalványok legfeljebb az 1935-ös költségvetésben szerepelhetnek ismét és így beváltásukra csak két év múlva kerülhet sor.

A tavasz már nem hoz gondot,

várd ruháimat

Hoszpodár-hoz küldöm

át-festem, vagyileg tisztítom.
Arad, Strada Stroiescu 13.
és Strada Eminescu 3.

— A városi adóvallomási izek kitöltése. Aradváros pénzügyi osztálya felkéri a közönséget, hogy az adóbevallási izekért lakásukon megjelenő városi tisztviselőknek az izeket szabályosan kitöltve haladéktalanul átadni az izekeseknek vagy távollétükben hagyják a háztulajdonosnál, esetleg a házmesternél, hogy a tisztviselők munkájának folyamatoságát ne akadályozzák. Az ügy sürgősségére való tekintettel a tisztviselőknek minos ugyanis idejük arra, hogy egy-egy félnél három-négyszer megjelenjenek. A deklarációba nem nyújtása törvényes követelményeket vonhat maga után. (Az adó hivatalból történő megállapítása és megbírságolása.)

KNEFFEL

fa és szénüzlet
Bul. Regele Ferdinand I. 27.

Versenyáron házhoz szállít 2 éves száraz tűzifát, szalon darabos kőszén, szalon díó kőszén, kőszén minőségű, teljes brükett, száraz vasaló faszén.

— Ipari alkalmazottak bejelentése. Az aradi ipartestület felhívja az összes ipari munkaadók figyelmét arra, hogy segédek be kell jelenteniük a testületnél. A bejelentést annál inkább el kell intézni, mert ennek elmulasztását az ipartörvény elismert kárának minősítik és így büntetik is. Ez a bejelentés nem tévesztendő össze a munkabiztosítónál kötelező bejelentéssel, mert a szóbanforgó bejelentés teljesen díjtalan és nem jár utólagos fizetési kötelezettséggel. Viszont elmulasztása, úgy a munkaadóra, mint a segédekre nézve súlyos hátrányokkal jár.

— A munkanélküliek részére adott segély 80 százaléka Aradon marad. Savri Cunesu, munkügyi vezérigazgató hétfőn este Aradra érkezett és itt a Munkakamara ügymenetét vizsgálta meg, amely felett a legteljesebb elismerését fejezte ki. Kedden délelőtt fölkereste Constantinescu Sándor h. polgármestert, akivel a munkanélküliek segélyezésére kötelező, ismeretes 1%-os hozzájárulást tárgyalta meg. A h. polgármester kifejtette a munkügyi vezérigazgató előtt, hogy sokkal helyesebb lenne, ha a város a hozzá beérkező munkanélküli segélyek alapja felől itt helyben, közvetlen módon intézkedne és az összegnek csak egy bizonyos, mondjuk 20%-át juttatná el a fővárosba. A munkügyi vezérigazgató készséggel elismerte, hogy a város elképzelése és megfontolása kifutó, ezért elfogadta a h. polgármester javaslatát.

Kiosztották az aradi konyhaművészeti kiállítás díjait

Az aradi vendéglősök szindikátusa a hó 17-én este nagyszabású bankett keretében osztotta ki a január 21–23-án tartott konyhaművészeti kiállítás díjait és okleveleit. Aranyérmeket nyertek: Auer János étterem, Mihályi Gyula cukrászda, Zwack likörgyár, Weisz Szigfrid sütődeje, Dealul Curtii bortermelő szövetkezet, Mohor Illés étterme és az Aromat élelmiszerüzem. Ezüst érmeket kaptak: Dacia-étterem, Weisz Szigfrid cukrászda, Madár József étterme, Eckstein Árpád, a Szép György-vendéglő tulajdonosa, Comoti Adalbert vendéglője, Stefanovici Kelemen sütőde, Flora likörgyár, Málka Henrik cukrászda, Vámos Miklós bortermelő, Atlantica kávéterem, Wild Ferenc cukrászda, Schmidt Antal hentes és Orbán István cukrászda. Diszoklevelet nyertek: Azuga sörterem, Denoel pezsgőgyár, Vadászkiút-kávéház, Horváth-vendéglő, Elit bodega, Central-étterem. A díjkiosztás után Ursu János dr. polgármester, aki a zsűri elnöke volt, dicsőítő szavakkal méltatta a szép kiállítást és a város messzeemenő támogatását helyezte kiállításba. Vulpe József Mohor Illést köszöntötte fel, majd Mohor Lovasberényi Árpádra ültette poharát. Még számos felköszöntő hangzott el, a vendéglősök a késő éjjeli órákig maradtak együtt baráti hangulatban.

Színházi és estélyi ruhákat

fest és tisztít

KNAPP

Strada Episcopul Radu 10.
Főlk: Strada Bratianu 11.

Aradi iparosok találkozóhelye:

FRIED FERENC

vendéglője, az aradi
Iparos Otthonban.

Butorgyárak Butoriparosok Asztalosok

tapasztalták, hogy
legjobb
leggazdaságosabb
legbiztosabb
a szódával oldható

„FORTE” HIDEGENYV

Aradon kapható:

Fischer Jenő turnirüzlet,
Bartos Miksa turnirüzlet,
Steinitzer N. testákereskedés,
Bulum Hilel vaskereskedés.

Vas-és fémöntés

Gépműhely

Precízós szerző-
munka készítése.

MŰKATOLTSÁG Arad, Cal. Radu 35. Gyártom a mezőgazdaság összes gépeit.
Kenderfeldolgozó gépek — Malomberendezések saját modelom után készülnek.

Polgári Jótékony Egylet

Directiunea Grupel de Inmormantare a Reunionei Civile de Binefacere din Arad anunță pe aceasta cale on. ei membri cã cotizațiunile sunt scadente până la următoarele numere:

In grupa I. csoportban 683 ig, in grupa II. csoportban 772 ig.

O murit in grupa I. csoportban elhaltak Gyurkovits János, öv. Ludmávi Andrásné, Gábor János, öv. Stoica Józsefné, öv. Lakatos Miklósné.

O murit in grupa II. csoportban elhaltak: Bercea Jánosné, öv. Lakatos Miklósné, Varjassy Lajos, Stein József, Keresztes Pál, Páncota és Csélt Vince.

Rugám membrii a anunța schimbările de domiciliu la efectuarea plății cotizațiilor.

Kérjük tagjaink lakcímváltozásait a halál-
zási járvások rendezé-
sével egyidejűleg be-
jelenteni.

— Május 15-től érvényes az új fürdőjegyek vezmény. Bucurestiből jelentik: A CFR ma kiadta rendelkezését az ezévi fürdőjegyek vezményéről idei rendszerére vonatkozólag. A fürdőre utazó közönség 50 százalékos kedvezményt kap, amely a visszautazásnál érvényes és amelyet abban az esetben élvezhetnek az utasok, ha nyolc napnál hosszabb ideig tartózkodtak az illető fürdőhelyen. A fürdőjegyek hatvan napig érvényesek, május 15-én lépnek életbe és a rendszer október elsején szűnnek meg. Életbeléptetik idén ismét az úgynevezett weakend-jegyeket, amelyek szombattól hétfő délig érvényesek és amelyek szintén ötven százalékos kedvezményt jelentenek.

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja

Directiunea Grupel de Ajutor de Inmormantare a Industriștilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restanță cu cotizațiile lor, să achite restanța in interesul lor propriu, fiindcă in conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respiră automatic, adică dacă membrul decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

Az aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálzásjárulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatice megszűnik, azaz ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható. A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In grupa A csoportban: 758. Vád. lui Nicolae Lakatos Miklósné, 759. Isit Stein József. In grupa B. csoportban: 751. Vád. lui Nicolae Lakatos Miklósné után esedékes a fizetés.

— Timisoaraer Krankenkassa hat Geld für ein Palais. Die Timisoaraer Krankenkassa, der von der Stadt gegenüber der Hauptpost ein Bauplatz zur Verfügung gestellt worden ist, trägt sich mit der ernsten Absicht, einen Neubau dort aufzuführen, der wie man hört, 30 Millionen Lei kosten soll. Ein Bucurestier Ingenieur wird den Bauplatz noch begutachten und über den Zeitpunkt des Baubeginnes soll gelegentlich der Generalversammlung der Landeskrankenkassa am 24. März in Bucuresti entschieden werden. Die hiesige Direktion der Krankenkassa bemüht sich, die Zustimmung dafür zu erhalten, dass sie statt 40% von nun an 60 Prozent der einflussenden Beiträge hierbehalten kann.